การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
PROVINCIAL ELECTRICITY AUTHORITY

รายงาน
สภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อ กฟภ.
ธันวาคม 2563

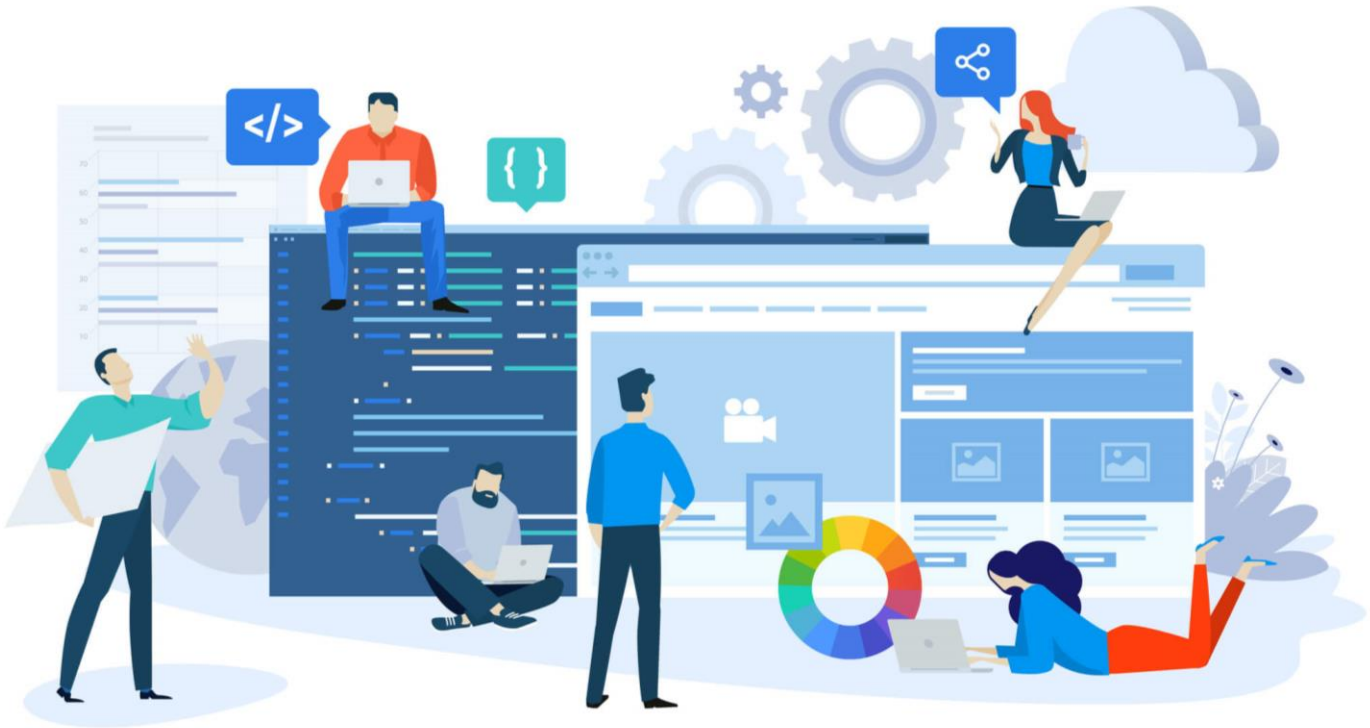

แผนกประมวลข้อมูลข่าวสารและฐานวิชาการ กองวางแผนวิสาหกิจ

บทนำ

หนังสือรายงานสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อ กฟภ. ธันวาคม 2563 เนื้อหาโดยสรุปเป็นการรวบรวมข้อมูลด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยและเศรษฐกิจของโลก ไตรมาสที่ 4 ปี 2563 แนวโน้มเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลกในปี 2563 และ ปี 2564 รวมถึงสถานะการเงิน การจำหน่ายไฟฟ้า และรายละเอียดเกี่ยวกับพนักงานของ กฟภ.

กองวางแผนวิสาหกิจหวังว่า เนื้อหาที่นำเสนอในหนังสือฉบับนี้คงจะเป็นประโยชน์ในเบื้องต้นต่อการวางแผนและการบริหาร หากมีข้อเสนอแนะประการใดที่เป็นประโยชน์ ขอได้โปรดแจ้งให้กองวางแผนวิสาหกิจทราบ เพื่อดำเนินการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

แผนกประมวลข้อมูลข่าวสารและฐานวิชาการ (ผปฐ.)
โทร. 5736

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	
สรุปย่อสำหรับผู้บริหาร	1
สภาพแวดล้อมภายนอก	
1. สถานการณ์เศรษฐกิจไทย	8
2. แนวโน้มเศรษฐกิจไทยในปี 2563 และปี 2564	17
3. เศรษฐกิจโลกในไตรมาสที่สี่ปี 2563	22
4. แนวโน้มเศรษฐกิจโลกในปี 2564	27
สภาพแวดล้อมภายใน	
1. สถานะการเงิน	32
2. สถานการณ์การจำหน่ายไฟฟ้า	33
3. บุคลากร	34

สรุปย่อสำหรับผู้บริหาร

<u>สภาพแวดล้อมภายนอก</u>

1. สถานการณ์เศรษฐกิจไทย

เศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่สี่ของปี 2563 ปรับตัวลดลงร้อยละ 4.2 ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับการลดลงร้อยละ 6.4 ในไตรมาสที่สาม โดยมีรายละเอียดต่างๆ ดังต่อไปนี้

	รายละเอียด ไตรมาสที่ 4/2563
<u>ด้านการผลิต</u> - ภาคเกษตรกรรม	- ขยายตัวร้อยละ 0.9 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 1.1 ในไตรมาสก่อนหน้า
- ภาคอุตสาหกรรม	- ลดลงร้อยละ 0.7 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 5.3 ในไตรมาสก่อนหน้า
<u>ด้านการใช้จ่าย</u> - ภาครัฐ	- ขยายตัวร้อยละ 2.8 ชะลอลงจากการขยายตัวร้อยละ 3.2 ในไตรมาสก่อนหน้า
- ภาคเอกชน	- ขยายตัวร้อยละ 0.9 เทียบกับการลดลงร้อยละ 0.6 ในไตรมาสก่อนหน้า
<u>ด้านการลงทุน</u> - ภาครัฐ	- ขยายตัวร้อยละ 0.6 ชะลอตัวลงจากการขยายตัวร้อยละ 17.6 ในไตรมาสก่อนหน้า
- ภาคเอกชน	- ลดลงร้อยละ 3.3 ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับการลดลงร้อยละ 10.6 ในไตรมาสก่อนหน้า
<u>ด้านต่างประเทศ</u> - การส่งออก	ลดลงร้อยละ 1.5 ปรับตัวดีขึ้นจากที่ลดลงร้อยละ 7.5 ในไตรมาสก่อนหน้า
- การนำเข้า	ลดลงร้อยละ 5.6 ปรับตัวดีขึ้นจากที่ลดลงร้อยละ 18.1 ในไตรมาสก่อนหน้า

	รายละเอียด **ไตรมาสที่ 4/2563**
<u>ด้านการคลัง</u> - หนี้สาธารณะคงค้าง	ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2563 มีมูลค่าทั้งสิ้น 8,136,114.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52.1 ของ GDP
- อัตราเงินเฟ้อทั่วไป	ในไตรมาสที่สี่ของปี 2563 อัตราเงินเฟ้อทั่วไปอยู่ที่เฉลี่ยร้อยละ -0.4 เทียบกับเฉลี่ยร้อยละ -0.7 ในไตรมาสที่สาม
- อัตราดอกเบี้ยนโยบาย	ในไตรมาสที่สี่ของปี 2563 อัตราดอกเบี้ยนโยบายคงที่ที่ร้อยละ 0.50 ต่อปี
- อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก	ในไตรมาสที่สี่ของปี 2563 ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่คงอัตราดอกเบี้ยทั้งเงินฝากและเงินกู้ โดยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 0.49 ต่อปี และอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมแก่ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 5.36 ต่อปี เช่นเดียวกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจยังคงอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ย MLR อยู่ที่เฉลี่ยร้อยละ 1.03 ต่อปี และเฉลี่ยร้อยละ 6.13 ต่อปี ตามลำดับ ด้านธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากจากเฉลี่ยร้อยละ 0.62 ต่อปี ในไตรมาสก่อนหน้าลงมาอยู่ที่เฉลี่ยร้อยละ 0.55 ต่อปี แต่ยังคงอัตราดอกเบี้ย MLR ไว้ที่เฉลี่ยร้อยละ 6.13 ต่อปี ในส่วนของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริงและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ที่แท้จริงเฉลี่ยปรับลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าตามการเพิ่มขึ้นของอัตราเงินเฟ้อ
- อัตราแลกเปลี่ยน	ในไตรมาสที่สี่ของปี 2563 ค่าเงินบาทเฉลี่ยอยู่ที่ 30.62 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. แข็งค่าขึ้นร้อยละ 2.25 จากค่าเฉลี่ยในไตรมาสก่อนหน้า ตามสถานะการซื้อสุทธิทั้งในตลาดตราสารหนี้และตราสารทุนไทยของนักลงทุนต่างชาติ และตามการอ่อนค่าลงของเงินดอลลาร์ สรอ. โดยดัชนีเงินดอลลาร์ สรอ. (Dollar Index) เฉลี่ยในไตรมาสสี่อยู่ที่ 92.16 จุด ลดลงจากระดับ 94.05 จุด ในไตรมาสก่อนหน้า ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจรอบใหม่ของสหรัฐฯ วงเงิน 9 แสนล้านดอลลาร์ สรอ. และงบประมาณรายจ่ายประจำปีวงเงิน 1.4 ล้านล้านดอลลาร์ สรอ. มีความชัดเจนมากขึ้น รวมถึงความก้าวหน้าของการพัฒนาวัคซีนโรคโควิด-19 ที่มีอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้นักลงทุนหันมาถือสินทรัพย์เสี่ยงในประเทศในตลาดเกิดใหม่ซึ่งรวมถึงประเทศไทย แม้ว่าในเดือนพฤศจิกายนธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการดำเนินมาตรการเพื่อช่วยลดแรงกดดันต่อค่าเงินบาทและแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างให้กับตลาดอัตราแลกเปลี่ยนเพื่อช่วยให้เงินทุนเคลื่อนย้ายมีความสมดุลมากขึ้น ทั้งนี้ ค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับประเทศคู่ค้า/คู่แข่งอื่น ๆ เคลื่อนไหวแข็งค่าขึ้น สะท้อนจากดัชนีค่าเงินบาท (NEER) เฉลี่ยในไตรมาสที่สี่อยู่ที่ 122.48 เพิ่มขึ้นจากค่าเฉลี่ยในไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ 0.42 สำหรับค่าเงินของประเทศอื่นในภูมิภาคเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์ สรอ. ส่วนใหญ่เคลื่อนไหวในทิศทางเดียวกับค่าเงินบาท โดยค่าเงินของประเทศเกาหลีใต้ จีน ไต้หวัน มาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ อินเดีย และเวียดนาม แข็งค่าขึ้นร้อยละ 6.0 ร้อยละ 4.5 ร้อยละ 2.4 ร้อยละ 2.3 ร้อยละ 2.3 ร้อยละ 2.0 ร้อยละ 1.6 ร้อยละ 1.4 ร้อยละ 0.5 และร้อยละ 0.2 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ตามลำดับ

2. แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2564

ประมาณการเศรษฐกิจ ปี 2564

อัตราการขยายตัว (% YoY)	ปี 2562	ปี 2563			2564
	ทั้งปี	ทั้งปี	Q3	Q4	ทั้งปี
GDP	2.3	-6.1	-6.4	-4.2	2.5 - 3.5
การลงทุนรวม	2.0	-4.8	-2.6	-2.5	5.7
ภาคเอกชน	2.7	-8.4	-10.6	-3.3	3.8
ภาครัฐ	0.1	5.7	17.6	0.6	10.7
การบริโภคภาคเอกชน	4.0	-1.0	-0.6	0.9	2.0
การอุปโภคภาครัฐบาล	1.7	0.8	2.5	1.9	5.1
มูลค่าการส่งออกสินค้า	-3.3	-6.6	-8.2	-1.5	5.8
มูลค่าการนำเข้าสินค้า	-5.6	-13.5	-19.4	-5.9	6.5
ดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP	7.0	3.3	5.3	-0.8	2.3
อัตราเงินเฟ้อ	0.7	-0.8	-0.7	-0.4	1.0 - 2.0

ปัจจัยสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

1. การปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้นของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลกในปี 2564
2. แรงขับเคลื่อนจากภาครัฐทั้งจากการเบิกจ่ายภายใต้กรอบงบประมาณประจำปีและมาตรการทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ
3. การกลับมาขยายตัวอย่างช้า ๆ ของอุปสงค์ภายในประเทศ
4. ฐานการขยายตัวที่ต่ำผิดปกติในปี 2563

ข้อจำกัดและปัจจัยเสี่ยง

1. ความไม่แน่นอนของสถานการณ์การแพร่ระบาดและความล่าช้าของการกระจายวัคซีน
2. แนวโน้มความล่าช้าในการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว
3. เงื่อนไขด้านฐานะการเงินของภาคครัวเรือนและธุรกิจโดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นของภาระหนี้สินในช่วงการระบาดของโรค ท่ามกลางตลาดแรงงานและกิจกรรมทางธุรกิจที่ยังไม่ฟื้นตัวเต็มที่
4. สถานการณ์ภัยแล้ง
5. ความผันผวนของเศรษฐกิจและระบบการเงินโลก

ประเด็นการบริหารนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

1. การควบคุมการแพร่ระบาดและการป้องกันการกลับมาระบาดรุนแรงภายในประเทศเพื่อให้จำนวนผู้ติดเชื้อลดลงและอยู่ในวงจำกัด
2. การรักษาบรรยากาศทางการเมืองภายในประเทศ
3. การดูแลภาคเศรษฐกิจที่มีข้อจำกัดในการฟื้นตัว
4. การรักษาแรงขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจจากการใช้จ่ายและการลงทุนภาครัฐ
5. การขับเคลื่อนการส่งออกสินค้า

6. การส่งเสริมการลงทุนภาคเอกชน
7. การเตรียมความพร้อมสำหรับการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ
8. การเตรียมมาตรการรองรับความเสี่ยงจากสถานการณ์ภัยแล้งและการดูแลรายได้เกษตรกร
9. การติดตามและการเตรียมการรองรับความเสี่ยงจากความผันผวนของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลก

3. สถานการณ์เศรษฐกิจโลก

เศรษฐกิจโลกในไตรมาสที่สี่ของปี 2563 ฟื้นตัวได้อย่างต่อเนื่องจากไตรมาสก่อนหน้า ตามการปรับตัวดีขึ้นของเศรษฐกิจประเทศอุตสาหกรรมหลัก ได้แก่ สหรัฐฯ ญี่ปุ่น จีน และกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ รวมทั้ง เศรษฐกิจกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาและตลาดเกิดใหม่ ภายหลังจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจเริ่มกลับมาเป็นปกติมากขึ้นตามการผ่อนคลายมาตรการควบคุมและผลจากการดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจที่ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การผลิตและการใช้จ่ายภายในประเทศฟื้นตัวดีขึ้นอย่างชัดเจน ดังจะเห็นได้จากดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อรวม (Composite PMI) ในหลายประเทศที่กลับมาอยู่ในระดับสูงกว่าระดับ 50 อย่างต่อเนื่อง และอยู่ในระดับสูงกว่าช่วงก่อนการแพร่ระบาดของโควิด-19 ขณะเดียวกันการใช้จ่ายภายในประเทศได้รับแรงสนับสนุนจากผลของมาตรการผ่อนคลายทางการเงินและการคลังที่มีอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการปรับตัวของผู้บริโภคต่อมาตรการควบคุมการระบาด และผลจากการเพิ่มขึ้นของความต้องการใช้จ่ายที่ถูกเลื่อนมาจากช่วงก่อนหน้า นอกจากนี้ มูลค่าการส่งออกมีทิศทางปรับตัวดีขึ้นสอดคล้องกับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกในภาพรวม โดยหลายประเทศ อาทิ ญี่ปุ่น อินเดีย และสิงคโปร์ เริ่มกลับมาขยายตัวในช่วงไตรมาสสุดท้าย อย่างไรก็ดี เศรษฐกิจกลุ่มประเทศยูโรโซนปรับตัวลดลงมากขึ้น เนื่องจากได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ติดเชื้อโควิด-19 ระลอกใหม่ รวมถึงการกลายพันธุ์ของไวรัสส่งผลให้หลายประเทศมีการบังคับใช้มาตรการควบคุมการระบาดอย่างเข้มงวดอีกครั้งในช่วงปลายปี 2563 อาทิ สหราชอาณาจักร เยอรมนี และออสเตรีย

ทั้งนี้ ในช่วงไตรมาสที่สี่ รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ยังคงดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยลดผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการระบาดของโควิด-19 ดังจะเห็นได้จากธนาคารกลางของประเทศเศรษฐกิจหลักที่ยังคงดำเนินมาตรการทางการเงินแบบผ่อนคลายต่อเนื่อง อาทิ การกำหนดอัตราดอกเบี้ยนโยบายในระดับต่ำเป็นประวัติการณ์ การเข้าซื้อสินทรัพย์เพื่อเสริมสภาพคล่องให้แก่ระบบเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง การให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่ธนาคารพาณิชย์ และการเข้าค้ำประกันสินเชื่อ นอกจากนี้ ธนาคารกลางของหลายประเทศในภูมิภาคเอเชียได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเพิ่มเติม ได้แก่ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ขณะเดียวกันประเทศเศรษฐกิจหลัก อาทิ สหรัฐฯ ยูโรโซน และญี่ปุ่น ได้ดำเนินมาตรการทางการคลังเพิ่มเติมเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากโควิด-19 อาทิ การดำเนินกรอบงบประมาณรายจ่ายระยะยาวของสหภาพยุโรป และงบประมาณฟื้นฟูเศรษฐกิจเพิ่มเติมครั้งที่ 3 ของญี่ปุ่น

4. แนวโน้มเศรษฐกิจโลกปี 2564

เศรษฐกิจโลกในปี 2564 มีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัวภายหลังจากการลดลงอย่างรุนแรงของเศรษฐกิจในปี 2563 โดยมีปัจจัยสนับสนุนหลัก มาจากการฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการใช้จ่ายภายในประเทศที่ได้รับแรงส่งจากการฟื้นตัวเร็วกว่าที่คาดของหลายประเทศในไตรมาสสุดท้ายของปี 2563 โดยเฉพาะสหรัฐฯ จีน และกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยสนับสนุนจากความคืบหน้าของการอนุมัติและการกระจายวัคซีนให้กับประชาชนในกลุ่มประเทศเศรษฐกิจหลักนับตั้งแต่ในช่วงกลางเดือนธันวาคม 2563 ประกอบกับผลจากการดำเนินมาตรการผ่อนคลายทางเศรษฐกิจเพิ่มเติมทั้งด้านการเงินและการคลังที่มีอย่างต่อเนื่องในประเทศเศรษฐกิจหลัก อาทิ การประกาศใช้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจของยูโรโซน และญี่ปุ่น รวมทั้งการพิจารณาแผนกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติมของสหรัฐฯ ขณะเดียวกันการขยายตัวของเศรษฐกิจและการค้าโลกมีแนวโน้มที่จะช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจประเทศกำลังพัฒนาและตลาดเกิดใหม่ โดยเฉพาะประเทศที่พึ่งพิงรายได้จากการส่งออกเป็นสำคัญ

ทั้งนี้ การประมาณการอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลกในกรณีฐานตั้งอยู่บนสมมติฐานที่สำคัญ ได้แก่ (1) การพัฒนาวัคซีนที่สามารถตอบสนองทางภูมิคุ้มกันของร่างกายมนุษย์ได้ดีควบคู่ไปกับการกระจายวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ในประเทศเศรษฐกิจสำคัญ ๆ จนสามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ความสามารถในการกระจายวัคซีนจะมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละกลุ่มประเทศ โดยในกรณีฐานคาดว่า กลุ่มประเทศอุตสาหกรรมหลักจะสามารถกระจายวัคซีนได้ครอบคลุมประชากรไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของประชากรทั้งหมดภายในครึ่งแรกของปี 2564 และร้อยละ 75 ภายในสิ้นปี 2564 ส่วนประเทศกำลังพัฒนาและเศรษฐกิจตลาดเกิดใหม่ในเอเชียคาดว่าจะสามารถกระจายวัคซีนได้ครอบคลุมประชากรร้อยละ 50 ภายในสิ้นปี 2564 และร้อยละ 75 ภายในครึ่งแรกของปี 2565 (2) ไม่มีการแพร่ระบาดอย่างรุนแรงเป็นวงกว้างและยืดเยื้อมากขึ้น รวมทั้งไม่มีการกลายพันธุ์ของเชื้อไวรัสจนทำให้ประเทศต่าง ๆ ต้องดำเนินมาตรการควบคุมการระบาดอย่างเข้มงวดอีกครั้ง และ (3) ไม่มีการลุกลามของวิกฤตการณ์จากภาคการผลิตสู่วิกฤตการณ์ทางการเงินและการคลังในประเทศสำคัญ ๆ ภายใต้เงื่อนไขดังกล่าวคาดว่า เศรษฐกิจโลกและปริมาณการค้าโลกในช่วงปี 2564 จะสามารถฟื้นตัวได้อย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าจะฟื้นตัวได้อย่างชัดเจนมากขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปีภายหลังจากประเทศอุตสาหกรรมหลักมีการกระจาย วัคซีนให้แก่ประชาชนส่วนใหญ่ได้มากพอสำหรับการสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ (Herd Immunity) ได้มากขึ้น ในกรณีฐานคาดว่าเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลกในปี 2564 จะขยายตัวร้อยละ 5.2 และร้อยละ 6.7 ตามลำดับ ฟื้นตัวขึ้นจากการลดลงร้อยละ 3.5 และร้อยละ 11.0 ในปี 2563 ตามลำดับ โดยเป็นการปรับเพิ่มจากการขยายตัวร้อยละ 4.9 และร้อยละ 5.0 ในการประมาณการครั้งที่ผ่านมา

สภาพแวดล้อมภายใน

1. สถานะการเงิน

สถานะการเงินของ กฟภ. ปี 2563 (ม.ค. - ธ.ค.)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
ด้านรายได้	
รายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	475,451.16
รายได้อื่นจากการดำเนินงาน	13,533.29
รายได้อื่น	1,160.47
รายได้รวม	490,144.92
ด้านรายจ่าย	
ค่าซื้อกระแสไฟฟ้า	414,907.01
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	61,328.39
ค่าใช้จ่ายอื่น (รวมผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนฯ)	3,873.50
รายจ่ายรวม	480,108.90
ด้านกำไร	
กำไรจากการดำเนินงาน	12,749.05
กำไรก่อนผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนฯ	10,052.53
กำไรสุทธิ	10,036.02
มูลค่ากำไรทางเศรษฐศาสตร์ (EP)	(4,290.82)

ซึ่งมีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จำนวน 16.51 ล้านบาท

ที่มา: กองวิเคราะห์การเงินและจัดการเงินทุน

2. สถานการณ์การจำหน่ายไฟฟ้า

สถานการณ์	ปี 2562 (ม.ค. – ธ.ค.)	ปี 2563 (ม.ค. – ธ.ค.)	จำนวน + เพิ่ม / - ลด	คิดเป็น ร้อยละ
1. การจำหน่ายไฟฟ้ารวม (ล้านหน่วย)	135,301.43	131,848.37	-3,453.06	-2.55
2. รายได้ค่าไฟฟ้ารวม (ล้านบาท)	489,153.06	470,711.49	-18,441.57	-3.77
3. หน่วยรับซื้อ (กฟผ.,พพ.) (ล้านหน่วย)	134,677.87	131,605.14	-3,072.73	-2.28
4. จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้ารวม (ราย)	19,941,915	20,471,331	529,416	2.65

ที่มา: กองเศรษฐกิจพลังไฟฟ้า

3. บุคลากร

ระดับตำแหน่ง	ปี 2562 (ม.ค. – ก.ย.)	ปี 2563 (ม.ค. – ธ.ค.)	จำนวน + เพิ่ม / - ลด	คิดเป็น ร้อยละ
ผู้บริหาร	7,980	8,056	76	0.95
นักวิชาการ	4,337	4,177	-160	-3.69
พนักงานวิชาชีพ	16,761	16,135	-626	-3.73
เสมียนพนักงาน	7	4	-3	-42.86
รวมทั้งสิ้น	**29,085**	**28,372**	**-713**	**-2.45**

ที่มา: กองบริหารงานบุคคล

สภาพแวดล้อมภายนอก

1. สถานการณ์เศรษฐกิจไทย

เศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่สี่ของปี 2563 ลดลงร้อยละ 4.2 ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับการลดลงร้อยละ 6.4 ในไตรมาสที่สาม ด้านการใช้จ่ายการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนกลับมาขยายตัว การลงทุนภาคเอกชนและการส่งออกสินค้าลดลงในอัตราที่ชะลอลง ขณะที่การใช้จ่ายและการลงทุนภาครัฐขยายตัว การส่งออกบริการลดลงต่อเนื่อง ด้านการผลิต สาขาเกษตรกรรมกลับมาขยายตัว ส่วนการผลิตสาขาอุตสาหกรรม สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร สาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า และสาขาการขายส่ง การขายปลีกและการซ่อมแซมฯ ลดลงในอัตราที่ชะลอลง ขณะที่สาขาไฟฟ้าและก๊าซฯ ลดลงต่อเนื่อง และเมื่อปรับผลของฤดูกาลออกแล้ว เศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่สี่ของปี 2563 ขยายตัวจากไตรมาสที่สามของปี 2563 ร้อยละ 1.3 (QoQ_SA)

รวมทั้งปี 2563 เศรษฐกิจไทยลดลงร้อยละ 6.1 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 2.3 ในปี 2562 โดยมูลค่าการส่งออกสินค้า การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน และการลงทุนรวมลดลงร้อยละ 6.6 ร้อยละ 1.0 และร้อยละ 4.8 ตามลำดับ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ -0.8 และดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลร้อยละ 3.3 ของ GDP

แนวโน้มเศรษฐกิจไทยปี 2564 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 2.5 – 3.5 โดยมีปัจจัยสนับสนุนสำคัญประกอบด้วย (1) แนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลก (2) แรงขับเคลื่อนจากการใช้จ่ายภาครัฐ (3) การกลับมาขยายตัวของอุปสงค์ภาคเอกชนในประเทศ และ (4) การปรับตัวตามฐานการขยายตัวที่ต่ำผิดปกติในปี 2563 ทั้งนี้ คาดว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์ สรอ.จะขยายตัวร้อยละ 5.8 การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน และการลงทุนรวมขยายตัวร้อยละ 2.0 และร้อยละ 5.7 ตามลำดับ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ในช่วงร้อยละ 1.0 – 2.0 และบัญชีเดินสะพัดเกินดุลร้อยละ 2.3 ของ GDP

	ปี 2562	ปี 2563			ประมาณการ
GDP	ทั้งปี	ทั้งปี	Q3	Q4	2564
	2.3	-6.1	-6.4	-4.2	2.5-3.5

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สรุปปัจจัยสำคัญสนับสนุนการขยายตัวเศรษฐกิจ รายละเอียดเป็นดังนี้

เศรษฐกิจไตรมาสที่ 4/2563 ลดลงร้อยละ 4.2 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 6.4 ในไตรมาสที่ 3/2563 โดยภาคเกษตร ขยายตัวร้อยละ 0.9 จากที่ลดลงร้อยละ 1.1 ในไตรมาสที่ 3/2563 เนื่องจากผลผลิตของพืชผลที่สำคัญเพิ่มขึ้น ภาคนอกเกษตร ลดลงร้อยละ 4.7 ปรับตัวดีขึ้นจากที่ลดลงร้อยละ 6.7 ในไตรมาสที่ 3/2563 ทั้งการผลิตในกลุ่มอุตสาหกรรม และกลุ่มบริการ

ด้านการผลิต (ภาคเกษตร)

สาขา	อัตราเพิ่ม-ลด (ร้อยละ)	รายละเอียด ไตรมาสที่ 4/2563
- สาขาเกษตรกรรม	0.9	ขยายตัวร้อยละ 0.9 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 1.1 ในไตรมาสที่ 3/2563 ตามการเพิ่มขึ้นของพืชหลัก ได้แก่ ข้าวเปลือกมันสำปะหลัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ขณะที่ผลผลิตของยางพารา อ้อย และผลไม้ลดลง การผลิตในหมวดปศุสัตว์ ผลผลิตไก่เนื้อและไข่ไก่เพิ่มขึ้น
- สาขาการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	-2.8	ลดลงร้อยละ 2.8 ตามความต้องการต่างประเทศที่ยังคงหดตัวต่อเนื่อง
- ระดับราคาสินค้าเกษตร	8.0	เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.0 เป็นผลจากราคาพืชหลัก เช่น ยางพารา อ้อย ปาล์มน้ำมัน ผัก และราคาหมวดปศุสัตว์ เช่น ราคาสุกรเพิ่มขึ้น ขณะที่ราคาข้าวเปลือกผลไม้ และสินค้าประมงลดลง

ด้านการผลิต (ภาคนอกเกษตร)

สาขา	อัตราเพิ่ม-ลด (ร้อยละ)	รายละเอียด ไตรมาสที่ 4/2563
- สาขาการผลิตอุตสาหกรรม	-0.7	ลดลงร้อยละ 0.7 ปรับตัวดีขึ้นจากที่ลดลงร้อยละ 5.3 ในไตรมาสที่ 3/2563 โดยการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมวัตถุดิบ และอุตสาหกรรมสินค้าทุน และเทคโนโลยีขยายตัวดี เป็นผลจากความต้องการใช้ในประเทศ และการส่งออกสินค้าที่ปรับตัวดีขึ้น ขณะที่การผลิตสินค้าอุตสาหกรรมเบาลดลง ในภาพรวมของปี 2563 การผลิตสินค้าอุตสาหกรรม ลดลงร้อยละ 5.7 ต่อเนื่องจากการลดลงร้อยละ 0.7 ในปี 2562
- สาขาการไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	-13.3	ลดลงร้อยละ 13.3 ต่อเนื่องจากที่ลดลงร้อยละ 9.4 ในไตรมาสที่ 3/2563 เป็นผลจากความต้องการใช้ไฟฟ้าในกิจการขนาดเล็ก และขนาดกลางลดลงต่อเนื่องจากไตรมาสก่อนหน้า ความต้องการใช้ไฟฟ้าประเภทที่อยู่อาศัยชะลอตัวลง ขณะที่กิจการขนาดใหญ่ปรับตัวดีขึ้นตามการผลิตสาขาอุตสาหกรรมที่เริ่มฟื้นตัว สำหรับหมวดโรงแยกก๊าซลดลงร้อยละ 8.0 เทียบกับการลดลงร้อยละ 7.3 ในไตรมาสก่อนหน้า

ด้านการผลิต (ภาคนอกเกษตร) (ต่อ)

สาขา	อัตราเพิ่ม-ลด (ร้อยละ)	รายละเอียด ไตรมาสที่ 4/2563
- สาขาการประปาและการกำจัดของเสีย	1.3	เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 จากการลดลงร้อยละ 1.9 ในไตรมาสที่ 3/2563 เป็นผลมาจากกิจกรรมการนำวัสดุที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ และการเก็บรวบรวมขยะที่ไม่เป็นอันตรายที่เพิ่มขึ้น ขณะที่การผลิตน้ำประปาลดลงตามความต้องการใช้น้ำประปาที่ลดลง
- สาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	-21.1	ลดลงร้อยละ 21.1 ปรับตัวดีขึ้นจากที่ลดลงร้อยละ 22.2 ในไตรมาสที่ 3/2563 โดยบริการขนส่งลดลงร้อยละ 23.6 เป็นการลดลงในทุกประเภทการขนส่ง ทั้งการขนส่งทางบก การขนส่งทางน้ำ และการขนส่งทางอากาศ โดยลดลงร้อยละ 12.7 ร้อยละ 4.3 และร้อยละ 68.1 ตามลำดับ ปัจจัยสำคัญมาจากผู้ใช้บริการขนส่งทั้งทางบก และทางอากาศลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการระบาดของโรคไวรัสโคโรนา –19 ที่ยังไม่สิ้นสุด โดยเฉพาะในต่างประเทศ ส่งผลให้การเดินทางระหว่างประเทศอยู่ภายใต้มาตรการการควบคุม อย่างไรก็ตาม การขนส่งสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมเริ่มปรับตัวดีขึ้น สำหรับกิจกรรมไปรษณีย์ และการรับส่งเอกสาร/สิ่งของยังคงขยายตัวได้
- สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	-35.2	ลดลงร้อยละ 35.2 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 39.3 ในไตรมาสที่ 3/2563 โดยการให้บริการที่พักแรมลดลงร้อยละ 55.2 ปรับตัวดีขึ้นจากที่ลดลงร้อยละ 59.9 ในไตรมาสก่อนหน้า ส่วนหนึ่งเป็นผลจากมาตรการสนับสนุนของภาครัฐ อาทิ โครงการเราเที่ยวด้วยกัน โครงการกำลังใจ และโครงการคนละครึ่ง ประกอบกับในไตรมาสนี้มีจำนวนผู้เยี่ยมเยือนทั้งสิ้น 45.5 ล้านคน เพิ่มขึ้นจาก 32.7 ล้านคน ในไตรมาสก่อนหน้า และชาวต่างชาติที่ได้รับการตรวจลงตรานักท่องเที่ยวประเภทพิเศษ (Special Tourist VISA : STV) ที่เดินทางเข้ามาพำนักระยะยาว (Long Stay) เดินทางเข้าประเทศจำนวน 10,822 คน สำหรับการให้บริการด้านอาหารลดลงร้อยละ 19.5 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 22.0 ในไตรมาสก่อนหน้า ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากโครงการคนละครึ่ง และการใช้คูปองจากโครงการเราเที่ยวด้วยกันที่เข้ามาช่วยสนับสนุนการใช้จ่ายของครัวเรือน

ด้านการใช้จ่าย

ภาครัฐ/เอกชน	อัตราเพิ่ม-ลด (ร้อยละ)	รายละเอียด ไตรมาสที่ 4/2563
- รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคขั้นสุดท้ายของเอกชน	0.9	ขยายตัวร้อยละ 0.9 เทียบกับการลดลงร้อยละ 0.6 ในไตรมาสที่ 3/2563 เมื่อปรับค่าเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล การใช้จ่ายฯ ขยายตัวร้อยละ 1.6 ในไตรมาสนี้ การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคขั้นสุดท้ายของเอกชนเริ่มปรับตัวดีขึ้น หลังจากที่หดตัวต่อเนื่องในสองไตรมาสก่อนหน้า ปัจจัยสำคัญมาจากภาวะเศรษฐกิจที่เริ่มมีสัญญาณของการฟื้นตัว ประกอบกับแรงสนับสนุนส่วนหนึ่งจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ รวมทั้งรายได้เกษตรกรที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังคงมีปัจจัยลบในด้านความไม่แน่นอนของรายได้ โดยเฉพาะในกลุ่มลูกจ้างและผู้ประกอบการ ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความซบเซาของภาวะเศรษฐกิจในช่วงที่ผ่านมา ตลาดแรงงานยังมีความเปราะบาง แม้ว่าอัตราการว่างงานจะปรับตัวดีขึ้นก็ตาม ในด้านความเชื่อมั่นของผู้บริโภคนั้น ถึงแม้จะปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อยจากไตรมาสก่อนหน้า แต่ถือว่ายังอยู่ในระดับต่ำ ส่งผลให้ครัวเรือนยังระมัดระวังการใช้จ่าย โดยในไตรมาสนี้ หมวดสินค้าไม่คงทนขยายตัวจากหมวดอาหารเป็นหลัก หมวดบริการสุทธิขยายตัวต่อเนื่องจากค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา สุขภาพ และการสื่อสาร อย่างไรก็ตาม ในหมวดสินค้าคงทนเริ่มปรับตัวดีขึ้นจากค่าซื้อยานพาหนะที่ปรับตัวดีขึ้น สำหรับสินค้ากึ่งคงทนยังคงลดลงต่อเนื่อง แต่อยู่ในเกณฑ์ที่ดีขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า
- รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคขั้นสุดท้ายของรัฐบาล	2.8	มีมูลค่า 684,572 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.8 ชะลอลงจากการขยายตัวร้อยละ 3.2 ในไตรมาสที่ 3/2563 เป็นผลมาจากรายจ่ายค่าซื้อสินค้าและบริการมีมูลค่า 178,131 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.9 ชะลอลงจากการขยายตัวร้อยละ 4.1 ในไตรมาสก่อนหน้า ส่วนค่าตอบแทนแรงงานมีมูลค่า 395,199 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 4.9 จากการขยายตัวร้อยละ 3.0 ในไตรมาสก่อนหน้า ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินถาวรมีมูลค่า 79,794 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.6 ขณะที่การโอนเพื่อสวัสดิการสังคมที่ไม่เป็นตัวเงินสำหรับสินค้าและบริการในระบบตลาดมีมูลค่า 84,314 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.9 ปรับตัวลดลงจากการขยายตัวร้อยละ 6.5 ในไตรมาสก่อนหน้า สำหรับรายได้จากการขายสินค้าและบริการให้ครัวเรือนและผู้ประกอบการมีมูลค่า 52,866 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 12.6

ด้านการลงทุน

ภาครัฐ/เอกชน	อัตราเพิ่ม-ลด (ร้อยละ)	รายละเอียด ไตรมาสที่ 4/2563
- การลงทุนภาครัฐ	0.6	ขยายตัวร้อยละ 0.6 ชะลอตัวลงจากการขยายตัวร้อยละ 17.6 ในไตรมาส 3/2563 โดยการลงทุนของรัฐบาลขยายตัวร้อยละ 20.0 ต่อเนื่องจากการขยายตัวร้อยละ 29.4 ในไตรมาสก่อนหน้า เป็นการขยายตัวทั้งด้านการก่อสร้าง และด้านเครื่องจักรเครื่องมือ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความล่าช้าของการประกาศใช้พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2563 ส่งผลให้การเบิกจ่ายงบลงทุนในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2563 มีมูลค่าต่ำ ขณะที่การลงทุนของรัฐวิสาหกิจลดลงร้อยละ 21.8 ต่อเนื่องจากที่ลดลงร้อยละ 1.6 ในไตรมาสก่อนหน้า
- การก่อสร้างภาครัฐ	2.9	ขยายตัวร้อยละ 2.9 ชะลอตัวลงจากการขยายตัวร้อยละ 17.7 ในไตรมาสที่ 3/2563 โดยการก่อสร้างรัฐบาลขยายตัวร้อยละ 19.0 ต่อเนื่องจากการขยายตัวร้อยละ 28.1 ในไตรมาสก่อนหน้า ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการเบิกจ่ายงบลงทุนในหมวดที่ดินและสิ่งก่อสร้างของกระทรวงที่มีมูลค่าการลงทุนสูงยังคงขยายตัวต่อเนื่อง เช่น กระทรวงคมนาคม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงมหาดไทย เป็นต้น ขณะที่การก่อสร้างรัฐวิสาหกิจลดลงร้อยละ 19.4 เทียบกับการลดลงร้อยละ 3.2 ในไตรมาสก่อนหน้า เป็นผลจากการก่อสร้างในโครงการเก่าสิ้นสุดลง และยังไม่มีการดำเนินการในโครงการใหม่ในไตรมาสนี้ การก่อสร้างรัฐวิสาหกิจในไตรมาสนี้ยังคงเป็นการก่อสร้างในโครงการต่อเนื่อง เช่น โครงการก่อสร้างระบบสายส่งไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โครงการก่อสร้างระบบท่อของการประปาส่วนภูมิภาค เป็นต้น
- การลงทุนภาคเอกชน	-3.3	ลดลงร้อยละ 3.3 ปรับตัวดีขึ้นจากที่ลดลงร้อยละ 10.6 ในไตรมาสที่ 3/2563
- การก่อสร้างภาคเอกชน	-3.8	ลดลงร้อยละ 3.8 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 0.5 ในไตรมาสที่ 3/2563 เป็นการลดลงในเกือบทุกประเภทการก่อสร้าง โดยการก่อสร้างอาคารที่อยู่อาศัยลดลงร้อยละ 9.1 ต่อเนื่องจากการลดลงร้อยละ 5.2 ในไตรมาสก่อนหน้า เป็นผลจากพื้นที่ขออนุญาตก่อสร้างคอนโดมิเนียม ทาวเฮ้าส์ บ้านเดี่ยว แฟลต อพาร์ทเม้นท์ ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล เทศบาล และ อบต. ลดลง การก่อสร้างอาคารไม่ใช่ที่อยู่อาศัยลดลงร้อยละ 11.8 ต่อเนื่องจากการลดลงร้อยละ 0.3 ในไตรมาสก่อนหน้า

ด้านการลงทุน

ด้าน	อัตราเพิ่ม-ลด (ร้อยละ)	รายละเอียด ไตรมาสที่ 4/2563
- การก่อสร้างภาคเอกชน (ต่อ)	-3.8	การก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรม และการก่อสร้างอาคารเพื่อการพาณิชย์ ลดลงร้อยละ 4.3 และร้อยละ 13.5 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม การก่อสร้างอื่น ๆ ขยายตัวร้อยละ 33.7 ต่อเนื่องจากการขยายตัวร้อยละ 26.2 ในไตรมาสที่ 3/2563 จากการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีเหลือง (ช่วงลาดพร้าว-สำโรง) และสายสีชมพู (ช่วงแคราย-มีนบุรี) เป็นสำคัญ

ด้านต่างประเทศ

ด้าน	อัตราเพิ่ม-ลด (ร้อยละ)	รายละเอียด ไตรมาสที่ 4/2563
- การส่งออก	-1.5	มีมูลค่า 58,095 ล้านดอลลาร์ ลดลงร้อยละ 1.5 ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับการลดลงร้อยละ 8.2 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยปริมาณการส่งออกลดลงร้อยละ 1.6 เทียบกับการลดลงร้อยละ 7.6 ในไตรมาสก่อนหน้า สอดคล้องกับการลดลงของปริมาณการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม และสินค้าประมง ร้อยละ 1.4 และร้อยละ 17.9 เทียบกับการลดลงร้อยละ 9.1 และ 16.0 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามลำดับ ขณะที่ปริมาณการส่งออกสินค้าเกษตรขยายตัวร้อยละ 3.8 เทียบกับการลดลงร้อยละ 10.0 ในไตรมาสก่อนหน้า ส่วนราคาสินค้าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 เทียบกับการลดลงร้อยละ 0.7 ในไตรมาสก่อนหน้า เมื่อหักการส่งออกทองคำที่ยังไม่ขึ้นรูปออกแล้ว มูลค่าการส่งออกลดลงร้อยละ 0.9 เทียบกับการลดลงร้อยละ 10.5 ในไตรมาสก่อนหน้า การส่งออกในรูปของเงินบาท มีมูลค่า 1,778 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.4 เทียบกับการลดลงร้อยละ 6.3 ในไตรมาสก่อนหน้า
- การนำเข้า	-5.9	มีมูลค่า 49,864 ล้านดอลลาร์ สรอ. ลดลงร้อยละ 5.9 ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับการลดลงร้อยละ 19.4 ในไตรมาสก่อนหน้า สอดคล้องกับระดับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ยังอยู่ในระดับต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน แต่ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า โดยปริมาณการนำเข้าลดลงร้อยละ 5.5 เทียบกับการลดลงร้อยละ 18.1 ในไตรมาสก่อนหน้า ซึ่งเป็นการลดลงในเกือบทุกหมวดสินค้า ประกอบด้วยปริมาณการนำเข้าในหมวดสินค้าอุปโภคบริโภค และสินค้าทุนลดลงร้อยละ 6.2 และร้อยละ 9.8 ตามลำดับ ขณะที่หมวดสินค้าวัตถุดิบและสินค้าขั้นกลางเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 ส่วนราคานำเข้าลดลงร้อยละ 0.5 เทียบกับการลดลงร้อยละ 1.5 ในไตรมาสก่อนหน้า ทั้งนี้ หากไม่รวมการนำเข้าทองคำมูลค่าการนำเข้าลดลงร้อยละ 6.0 ในรูปของเงินบาท การนำเข้าสินค้ามีมูลค่ารวม 1,526 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 4.9 เทียบกับการลดลงร้อยละ 17.8 ในไตรมาสก่อนหน้า

ด้านการคลัง

ภาค	สถานภาพ	รายละเอียด ไตรมาสที่ 4/2563
- ดุลบัญชีเดินสะพัด	ขาดดุล	ดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุล 1.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. (34.5 พันล้านบาท) เทียบกับการเกินดุล 11.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ. (350.6 พันล้านบาท) ในไตรมาสเดียวกันของปีก่อน และการเกินดุล 6.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ. (205.6 พันล้านบาท) ในไตรมาสก่อนหน้า ซึ่งเป็นผลมาจากการขาดดุลบริการ รายได้ปฐมภูมิ และรายได้ทุติยภูมิ 9.4 พันล้านดอลลาร์ สรอ. (เทียบกับการเกินดุล 5.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในไตรมาสเดียวกันของปีก่อน) เป็นสำคัญ ขณะที่ดุลการค้าเกินดุล 8.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. (สูงกว่าการเกินดุล 6.0 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในไตรมาสเดียวกันของปีก่อน)
- เงินสำรองระหว่างประเทศ	ณ ธ.ค. 2563	ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2563 อยู่ที่ 258.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ.
- ฐานะการคลัง	ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2564	รัฐบาลขาดดุลงบประมาณ 412,504 ล้านบาท เมื่อรวมกับการขาดดุลเงินนอกงบประมาณ 27,409 ล้านบาท และการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุล 340,810 ล้านบาท ทำให้รัฐบาลขาดดุลเงินสดสุทธิ 99,103 ล้านบาท และเมื่อรวมกับเงินคงคลัง ณ สิ้นไตรมาสที่สี่ของปีงบประมาณ 2563 จ านวน 572,104 ล้านบาท ส่งผลให้ฐานะเงินคงคลัง ณ สิ้นเดือนธันวาคม มีจำนวนทั้งสิ้น 473,001 ล้านบาท
- หนี้สาธารณะคงค้าง	ณ ธ.ค. 2563	มีมูลค่าทั้งสิ้น 8,136,114.6 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52.1 ของ GDP ประกอบด้วย เงินกู้ภายในประเทศ 7,997,294.3 ล้านบาท (ร้อยละ 51.2 ของ GDP) และเงินกู้จากต่างประเทศ 138,820.3 ล้านบาท (ร้อยละ 0.9 ของ GDP) โดยแบ่งเป็นหนี้ของรัฐบาล 7,054,937.3 ล้านบาท หนี้รัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน 787,186.9 ล้านบาท หนี้รัฐวิสาหกิจที่เป็นสถาบันการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน) 286,376.9 ล้านบาท และหนี้หน่วยงานอื่นของรัฐ 7,613.5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 86.7 ร้อยละ 9.7 ร้อยละ 3.5 และร้อยละ 0.1 ของหนี้สาธารณะคงค้าง ตามลำดับ

ด้านการคลัง

ภาค	สถานภาพ	รายละเอียด ไตรมาสที่ 4/2563
- อัตราเงินเฟ้อทั่วไป	ไตรมาสที่สี่ของปี 2563	เฉลี่ยร้อยละ -0.4 เทียบกับเฉลี่ยร้อยละ -0.7 ในไตรมาสที่สามของปี 2563 โดยดัชนีราคาในหมวดอาหารและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 ต่อเนื่องจากร้อยละ 1.2 ในไตรมาสก่อนหน้า ส่วนใหญ่เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของราคากลุ่มผักและผลไม้ กลุ่มเนื้อสัตว์ เป็ด ไก่ และสัตว์น้ำ และกลุ่มเครื่องประกอบอาหาร ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.6 ร้อยละ 3.4 และร้อยละ 2.8 ตามลำดับ ในขณะที่ดัชนีราคาในหมวดที่มิใช่อาหารและเครื่องดื่มลดลงร้อยละ 1.5 เทียบกับการลดลงร้อยละ 1.8 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการลดลงของดัชนีราคาหมวดพลังงานร้อยละ 8.4 ส่วนเงินเฟ้อพื้นฐานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2
- อัตราดอกเบี้ยนโยบาย	ไตรมาสที่สี่ของปีงบประมาณ 2563	ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ครั้งที่ 7/2563 เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2563 และครั้งที่ 8/2563 เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2563 ที่ประชุมมีมติคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ในระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ที่ร้อยละ 0.50 ต่อปี โดยประเมินว่า เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มปรับดีขึ้น แต่การฟื้นตัวจะยังเป็นไปอย่างช้า ๆ จึงยังมีความจำเป็นต้องได้รับแรงสนับสนุนจากอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่อยู่ในระดับต่ำอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ดีการฟื้นตัวของเศรษฐกิจยังมีความไม่แน่นอนสูงจากสถานการณ์และมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่ และประสิทธิผลและการกระจายวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 รวมถึงการว่างงานที่อยู่ในระดับสูง ขณะที่สถานการณ์ทางด้านการเงินแม้ว่าจะยังมีเสถียรภาพ แต่ยังคงมีความเปราะบางในภาคครัวเรือนและในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ทั้งนี้ การดำเนินนโยบายการเงินของไทยสอดคล้องกับประเทศเศรษฐกิจหลักและประเทศส่วนใหญ่ในภูมิภาคที่ประกาศคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ในระดับเดียวกับไตรมาสก่อนหน้า โดยธนาคารกลางสหรัฐฯ ประกาศคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 0.00-0.25 ต่อปี พร้อมทั้งประกาศจะคงอัตราดอกเบี้ยไว้ในระดับดังกล่าวไปจนกว่าจะบรรลุเป้าหมายการจ้างงานเต็มศักยภาพและเงินเฟ้อปรับขึ้นสูงกว่าระดับเป้าหมาย อย่างไรก็ดี ธนาคารกลางอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ ประกาศปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงร้อยละ 0.25 ต่อปี ในเดือนพฤศจิกายน

ด้านการคลัง

ภาค	สถานภาพ	รายละเอียด ไตรมาสที่ 4/2563
- อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก	ไตรมาสที่สี่ของปีงบประมาณ 2563	ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่คงอัตราดอกเบี้ยทั้งเงินฝากและเงินกู้ โดยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 0.49 ต่อปี และอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมแก่ลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี (MLR) เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 5.36 ต่อปี เช่นเดียวกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจยังคงอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ย MLR อยู่ที่เฉลี่ยร้อยละ 1.03 ต่อปี และเฉลี่ยร้อยละ 6.13 ต่อปี ตามลำดับ ด้านธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากจากเฉลี่ยร้อยละ 0.62 ต่อปี ในไตรมาสก่อนหน้าลงมาอยู่ที่เฉลี่ยร้อยละ 0.55 ต่อปีแต่ยังคงอัตราดอกเบี้ย MLR ไว้ที่เฉลี่ยร้อยละ 6.13 ต่อปี ในส่วนของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริงและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ที่แท้จริงเฉลี่ยปรับลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าตามการเพิ่มขึ้นของอัตราเงินเฟ้อ
- อัตราแลกเปลี่ยน	ไตรมาสที่สี่ของปีงบประมาณ 2563	ค่าเงินบาทเฉลี่ยอยู่ที่ 30.62 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. แข็งค่าขึ้นร้อยละ 2.25 จากค่าเฉลี่ยในไตรมาสก่อนหน้า ตามสถานะการซื้อสุทธิทั้งในตลาดตราสารหนี้และตราสารทุนไทยของนักลงทุนต่างชาติ และตามการอ่อนค่าลงของเงินดอลลาร์ สรอ. โดยดัชนีเงินดอลลาร์ สรอ. (Dollar Index) เฉลี่ย ในไตรมาสสี่อยู่ที่ 92.16 จุด ลดลงจากระดับ 94.05 จุด ในไตรมาสก่อนหน้า ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจรอบใหม่ของสหรัฐฯ วงเงิน 9 แสนล้านดอลลาร์ สรอ. และงบประมาณรายจ่ายประจำปี วงเงิน 1.4 ล้านล้านดอลลาร์ สรอ. มีความชัดเจนมากขึ้น รวมถึงความก้าวหน้าของการพัฒนาวัคซีนโรคโควิด-19 ที่มีอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้นักลงทุนหันมาถือสินทรัพย์เสี่ยงในประเทศในตลาดเกิดใหม่ ซึ่งรวมถึงประเทศไทย แม้ว่าในเดือนพฤศจิกายนธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการดำเนินมาตรการเพื่อช่วยลดแรงกดดันต่อค่าเงินบาทและแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างให้กับตลาดอัตราแลกเปลี่ยนเพื่อช่วยให้เงินทุนเคลื่อนย้ายมีความสมดุลมากขึ้น ทั้งนี้ ค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับประเทศคู่ค้า/คู่แข่งอื่น ๆ เคลื่อนไหวแข็งค่าขึ้น สะท้อนจากดัชนีค่าเงินบาท (NEER) เฉลี่ยในไตรมาสที่สี่อยู่ที่ 122.48 เพิ่มขึ้นจากค่าเฉลี่ยในไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ 0.42 สำหรับค่าเงินของประเทศอื่นในภูมิภาคเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์ สรอ. ส่วนใหญ่เคลื่อนไหวในทิศทางเดียวกับค่าเงินบาท โดยค่าเงินของประเทศ เกาหลีใต้ จีน ไต้หวัน มาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ อินเดีย และเวียดนาม แข็งค่าขึ้นร้อยละ 6.0 ร้อยละ 4.5 ร้อยละ 2.4 ร้อยละ 2.3 ร้อยละ 2.3 ร้อยละ 2.0 ร้อยละ 1.6 ร้อยละ 1.4 ร้อยละ 0.5 และร้อยละ 0.2 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ตามลำดับ

2. แนวโน้มเศรษฐกิจไทยในปี 2563 และปี 2564

เศรษฐกิจไทยในปี 2564 มีแนวโน้มที่จะฟื้นตัวต่อเนื่องจากช่วงครึ่งหลังของปี 2563 โดยมีปัจจัยสนับสนุนสำคัญมาจาก (1) แนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลก ซึ่งมีปัจจัยสนับสนุนมาจากความคืบหน้าของการอนุมัติและการกระจายวัคซีนให้กับประชาชนในกลุ่มประเทศเศรษฐกิจหลัก ประกอบกับผลจากการดำเนินมาตรการผ่อนคลายทางเศรษฐกิจเพิ่มเติมทั้งด้านการเงินและการคลังที่มีอย่างต่อเนื่อง (2) แรงขับเคลื่อนจากภาครัฐทั้งการเบิกจ่ายภายใต้กรอบงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบลงทุนรัฐวิสาหกิจตามความคืบหน้าของโครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ และงบประมาณภายใต้พระราชกำหนดเงินกู้ฯ 1 ล้านล้านบาท (3) การกลับมาขยายตัวอย่างช้า ๆ ของอุปสงค์ภาคเอกชนในประเทศ ทั้งการบริโภคและการลงทุนรวม และ (4) การปรับตัวตามฐานการขยายตัวที่ต่ำผิดปกติในปี 2563 อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดและความเสี่ยงที่อาจส่งผลต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในปี 2564 ได้แก่ (1) ความไม่แน่นอนของสถานการณ์การแพร่ระบาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศที่อาจมีความรุนแรงและยืดเยื้อมากกว่าที่คาดจนนำไปสู่การดำเนินมาตรการควบคุมอย่างเข้มงวดมากขึ้น (2) แนวโน้มความล่าช้าในการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว (3) เงื่อนไขด้านฐานะการเงินของภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจท่ามกลางตลาดแรงงานและกิจกรรมทางธุรกิจที่ยังไม่ฟื้นตัวเต็มที่ (4) ความเสี่ยงจากสถานการณ์ภัยแล้ง และ (5) ความผันผวนของเศรษฐกิจและระบบการเงินโลก

ปัจจัยสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

1) การปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้นของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลกในปี 2564 สอดคล้องกับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกในครึ่งหลังของปี 2563 โดยเฉพาะเศรษฐกิจสหรัฐฯ จีน และกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ที่ฟื้นตัวเร็วกว่าที่คาดการณ์ เนื่องจากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาด ควบคู่ไปกับการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจขนาดใหญ่อย่างต่อเนื่องของประเทศสำคัญ โดยเฉพาะประเทศเศรษฐกิจหลัก อาทิ การประกาศใช้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจของยูโรโซน และญี่ปุ่น รวมทั้งการพิจารณาแผนกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติมของสหรัฐฯ นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยสนับสนุนจากความคืบหน้าของการอนุมัติและการกระจายวัคซีนป้องกันโควิด-19 ในประเทศเศรษฐกิจหลักที่เร็วกว่าการคาดการณ์ และส่งผลให้จำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่เริ่มปรับตัวลดลงในหลายประเทศ อาทิ อิสราเอล สหรัฐฯ อังกฤษ และสหภาพยุโรป

2) แรงขับเคลื่อนจากภาครัฐทั้งจากการเบิกจ่ายภายใต้กรอบงบประมาณประจำปีและมาตรการทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ ประกอบด้วย (1) การเบิกจ่ายภายใต้กรอบงบประมาณประจาปี 2564 ซึ่งในกรณีฐานคาดว่าจะมีการเบิกจ่ายสะสมทั้งปีงบประมาณ 2564 ทั้งสิ้นร้อยละ 93.5 ของกรอบงบประมาณทั้งหมด แบ่งเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำและงบประมาณรายจ่ายลงทุนร้อยละ 98.0 และร้อยละ 75 ของกรอบงบประมาณ ตามลำดับ ส่งผลให้ทั้งปีงบประมาณ 2564 คาดว่าจะมีการใช้จ่ายงบประมาณทั้งสิ้น 3,072,000 ล้านบาท เทียบกับ 2,944,000 ล้านบาท ในปีงบประมาณ 2563 หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.3 ขณะที่งบประมาณเหลื่อมปี 2564 คาดว่าจะมีการเบิกจ่ายทั้งสิ้นร้อยละ 85 ของวงเงินงบประมาณ หรือคิดเป็นวงเงินประมาณทั้งสิ้น 183,000 ล้านบาท (2) การเบิกจ่ายภายใต้พระราชกำหนดเงินกู้ฯ 1 ล้านล้านบาท ซึ่งคาดว่าจะมีการเบิกจ่าย ณ สิ้นปีงบประมาณ 2564 รวมทั้งสิ้น 800,000 ล้านบาท โดยเป็นการเบิกจ่ายในปีงบประมาณ 2564 ทั้งสิ้น 510,000 ล้านบาท หรือขยายตัวร้อยละ 76 เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ 2563 และ (3) การเบิกจ่ายภายใต้งบลงทุนรัฐวิสาหกิจในปีงบประมาณ 2564 โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนในโครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ โดยคาดว่าจะมีอัตราการเบิกจ่ายที่ร้อยละ 70.0 จากวงเงินลงทุนที่ได้รับอนุมัติเทียบกับร้อยละ 65.0 ในปีงบประมาณ 2563 และ (4) การดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่สำคัญ อาทิ มาตรการช่วยเหลือด้านการเงินและลูกหนี้ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ มาตรการช่วยเหลือแรงงานและ

นายจ้างที่ได้รับผลกระทบ และมาตรการช่วยเหลือแรงงานและนายจ้างที่ได้รับผลกระทบ และมาตรการบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน

3) การกลับมาขยายตัวอย่างช้า ๆ ของอุปสงค์ภายในประเทศ การบริโภคภายในประเทศมีแนวโน้มกลับมาขยายตัวภายหลังจากที่ลดลงในปี 2563 โดยมีปัจจัยสนับสนุนสำคัญมาจากการฟื้นตัวของฐานรายได้ของครัวเรือนและภาคธุรกิจที่ฟื้นตัวตามการส่งออกและการผลิตภาคอุตสาหกรรม ประกอบกับแรงสนับสนุนเพิ่มเติมจากมาตรการทางเศรษฐกิจที่ช่วยกระตุ้นการใช้จ่ายของประชาชน อาทิ โครงการ คนละครึ่ง เราชนะ และช้อปดีมีคืน รวมถึงมาตรการทางการเงินเพื่อช่วยเหลือสภาพคล่องและมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การดำเนินมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดในระลอกใหม่ที่จำกัดเพียงเฉพาะบางพื้นที่ (Partial lockdown) ตามระดับความรุนแรงการแพร่ระบาด ทำให้พื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดน้อยสามารถดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่อไปได้ขณะเดียวกัน การบริโภคยังได้รับแรงสนับสนุนจากการที่ผู้ประกอบการและผู้บริโภคสามารถปรับตัวได้ต่อการป้องกันโรคและการรักษาระยะห่างได้มากขึ้น ทั้งนี้ ข้อมูลความถี่สูง (High frequency data) ล่าสุดในเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ 2564 สะท้อนให้เห็นว่าในช่วงของการระบาดระลอกใหม่ ยังคงมีการเดินทางและการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประชาชนส่วนใหญ่ในระดับสูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับในระลอกแรก นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากข้อมูลจำนวนผู้ติดเชื้อใหม่ล่าสุดแสดงให้เห็นว่าการระบาดเริ่มผ่านพ้นจุดสูงสุดไปแล้ว ข้อมูล ณ วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2564 มีจำนวนผู้ติดเชื้อใหม่ 126 คน เริ่มปรับตัวลดลงจากจุดสูงสุดที่มีจำนวนผู้ติดเชื้อใหม่ 959 คน เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2564 ประกอบกับแผนการกระจายวัคซีนให้แก่ประชาชนภายในประเทศ หากเป็นไปตามที่วางไว้และสามารถกระจายได้มากขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี ก็จะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนบรรยากาศความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนและภาคธุรกิจมากขึ้น สำหรับการลงทุนภาคเอกชนมีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัวได้ในปี 2564 โดยมีแรงสนับสนุนจากการฟื้นตัวของภาคการส่งออก การเพิ่มขึ้นของอัตราการใช้กำลังการผลิตในภาคอุตสาหกรรม รวมทั้งแนวโน้มการขยายตัวสูงของการลงทุนภาครัฐและการลงทุนในส่วนของโครงการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (PPP) ซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและกระตุ้นให้นักลงทุนภาคเอกชนมีการขยายการลงทุนมากขึ้น

4) ฐานการขยายตัวที่ต่ำผิดปกติในปี 2563 ผลกระทบของการแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้ในเศรษฐกิจไทยในปี 2563 ลดลงร้อยละ 6.1 ซึ่งเป็นการถดถอยทางเศรษฐกิจครั้งแรกในรอบ 11 ปี เช่นเดียวกับเศรษฐกิจโลกที่ลดลงร้อยละ 3.5 ซึ่งเป็นระดับต่ำที่สุดนับตั้งแต่สิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 เงื่อนไขดังกล่าวจะเป็นปัจจัยสนับสนุนให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยในปี 2564 สามารถกลับมาขยายตัวได้ภายใต้แนวโน้มการฟื้นตัวของการส่งออก การผลิต และอุปสงค์ภายในประเทศ

ข้อจำกัดและปัจจัยเสี่ยง

1) ความไม่แน่นอนของสถานการณ์การแพร่ระบาดและความล่าช้าของการกระจายวัคซีน ข้อมูลผู้ติดเชื้อรายใหม่ต่อวันในปัจจุบันทั่วโลกยังคงอยู่ในระดับสูง แม้ว่าจะเริ่มแสดงให้เห็นทิศทางลดลงจากจุดสูงสุดในช่วงกลางเดือนมกราคม 2564 อย่างไรก็ดี หลายประเทศยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นของจานวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ อาทิ อิตาลี ฟินแลนด์ บราซิล ตุรกี และอิหร่าน รวมทั้งประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ มาเลเซียและอินโดนีเซีย ที่ยังไม่สามารถควบคุมการแพร่ระบาดได้ ขณะเดียวกัน ยังมีความไม่แน่นอนของวัคซีนทั้งด้านประสิทธิภาพในการกระตุ้นการสร้างภูมิคุ้มกัน โดยเฉพาะในกรณีที่มีการกลายพันธุ์ของไวรัส นอกจากนี้ ยังมีความเสี่ยงจากความล่าช้าของการกระจายวัคซีนของแต่ละประเทศรวมทั้งประเทศไทย ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้เนื่องจากกระบวนการผลิต

และการส่งมอบวัคซีนมีความล่าช้า และขีดจำกัดของระบบสาธารณสุขและการบริหารจัดการของแต่ละประเทศที่ไม่มีความพร้อมและไม่สามารถรองรับการกระจายวัคซีนในปริมาณที่มากได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) แนวโน้มความล่าช้าในการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว เนื่องจากยังคงมีความไม่แน่นอนของสถานการณ์การแพร่ระบาดระลอกใหม่ รวมทั้งความไม่แน่นอนของการกระจายวัคซีนทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เป็นแหล่งต้นทางของนักท่องเที่ยวเป็นวงกว้างและเพียงพอต่อการสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยด้านการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ทั้งนี้ แม้ว่าประเทศเศรษฐกิจหลักหลายประเทศจะเริ่มมีความคืบหน้าของการกระจายวัคซีนให้แก่ประชาชนมากขึ้นและคาดว่าจะสามารถกระจายวัคซีนให้แก่ประชาชนส่วนใหญ่ภายในปี 2564 แต่สำหรับประเทศที่เป็นแหล่งต้นทางของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่จะมาท่องเที่ยวในประเทศไทย และประเทศไทยยังมีแนวโน้มที่จะมีความล่าช้ากว่าประเทศเศรษฐกิจหลัก ซึ่งอาจทำให้ประเทศที่เป็นแหล่งต้นทางของนักท่องเที่ยวและประเทศไทยยังมีความจำเป็นที่จะต้องยังคงดำเนินมาตรการจำกัดและควบคุมการเดินทางระหว่างประเทศไว้นานกว่าที่คาดการณ์ไว้ ซึ่งจะทำให้การฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวล่าช้าออกไปกว่าที่คาดในกรณีฐานที่คาดว่าจะสามารถเปิดให้มีการเดินทางเข้ามามากขึ้นของนักท่องเที่ยวต่างชาติเฉพาะกลุ่มที่ได้รับการฉีดวัคซีนแล้วให้เดินทางเข้ามาได้โดยไม่ต้องกักตัวในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี

3) เงื่อนไขด้านฐานะการเงินของภาคครัวเรือนและธุรกิจโดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นของภาระหนี้สินในช่วงการระบาดของโรค ท่ามกลางตลาดแรงงานและกิจกรรมทางธุรกิจที่ยังไม่ฟื้นตัวเต็มที่จะเป็นแรงกดดันต่อการฟื้นตัวของการใช้จ่ายของครัวเรือนและการลงทุนของภาคเอกชน ทั้งนี้ การดำเนินมาตรการของภาครัฐเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อย อาทิ การเลื่อนและลดภาระชำระหนี้ และการปรับโครงสร้างหนี้ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ส่งผลให้สัดส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-performing Loans) ต่อสินเชื่อรวมในไตรมาสที่สามของปี 2563 ทรงตัวอยู่ที่ร้อยละ 3.1 แต่เมื่อพิจารณาสัดส่วนสินเชื่อจัดชั้นกล่าวถึงพิเศษ (Special Mention Loans) ต่อสินเชื่อรวมทั้งหมดในไตรมาสที่สามของปี 2563 อยู่ที่ร้อยละ 7.2 เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับร้อยละ 2.6 ในไตรมาสเดียวกันของปีก่อน ในขณะเดียวกัน สัดส่วนหนี้ครัวเรือนในไตรมาสที่สามของปี 2563 อยู่ที่ร้อยละ 86.6 ของ GDP เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 83.8 ของ GDP ในไตรมาสก่อนหน้าและร้อยละ 78.9 ของ GDP ในไตรมาสเดียวกันของปีก่อนหน้า สำหรับสถานการณ์ตลาดแรงงานยังไม่ฟื้นตัวเต็มที่ สะท้อนจากอัตราการว่างงานในไตรมาสที่สี่ซึ่งอยู่ในระดับสูงที่ร้อยละ 1.86 ใกล้เคียงกับร้อยละ 1.90 ในไตรมาสก่อนหน้า และร้อยละ 0.98 ในไตรมาสเดียวกันของปีก่อน โดยอัตราการว่างงานสูงมากในสาขาที่ยังคงมีข้อจำกัดของการฟื้นตัว ได้แก่ สาขาที่พักแรม สาขาตัวแทนธุรกิจท่องเที่ยว สาขาการบริหารสำนักงาน และสาขาการก่อสร้างอาคาร สอดคล้องกับจำนวนแรงงานที่ได้รับผลกระทบจากสถานประกอบกิจการที่หยุดกิจการชั่วคราวของนายจ้าง ณ สิ้นสุดไตรมาส พบว่าปรับตัวเพิ่มขึ้นจาก 761,000 คน ในไตรมาสที่สาม เป็น 1,207,000 คน ในไตรมาสที่สี่ แสดงให้เห็นว่าการฟื้นตัวของตลาดแรงงานยังเป็นไปอย่างล่าช้า ซึ่งจะเป็นข้อจำกัดสำคัญต่อการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ

4) สถานการณ์ภัยแล้ง ข้อมูลล่าสุด ณ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2564 ปริมาณน้ำใช้ได้จริงในเขื่อนและอ่างเก็บน้ำทั่วประเทศ ณ อยู่ที่ 16,424 ล้านลูกบาศก์เมตร หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.2 ของความจุรวมของเขื่อนและอ่างเก็บน้ำทั่วประเทศ และน้อยกว่าค่าเฉลี่ย 10 ปีย้อนหลังของช่วงเวลาเดียวกันซึ่งอยู่ที่ระดับ 22,698 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยเขื่อนที่มีปริมาณน้ำน้อยเป็นประวัติการณ์ได้แก่ เขื่อนภูมิพล เขื่อนศรีนครินทร์ และเขื่อนวชิราลงกรณ์ ในกรณีที่ปริมาณในเขื่อนยังไม่เพิ่มขึ้นเพียงพอที่จะใช้สำหรับทาการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าวนาปรังปีการเพาะปลูก 2563-2564 ส่งผลให้ภาคเกษตรกรรมมีแนวโน้มที่จะเผชิญกับผลกระทบจากภัยแล้งต่อเนื่องเป็นปีที่สอง และอาจไม่สามารถฟื้นตัวได้อย่างที่คาดการณ์

5) ความผันผวนของเศรษฐกิจและระบบการเงินโลก โดยมีเงื่อนไขในเศรษฐกิจโลกที่จะต้องติดตามและประเมินสถานการณ์อย่างใกล้ชิด ประกอบด้วย (1) ทิศทางการเปลี่ยนแปลงนโยบายระหว่างประเทศของสหรัฐฯ ภายใต้การดำเนินงานของประธานาธิบดีคนใหม่ (2) ความผันผวนของเงินลงทุนระหว่างประเทศภายใต้ความไม่แน่นอนของสถานการณ์การแพร่ระบาด ซึ่งจะส่งผลต่อความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนและการเคลื่อนย้ายเงินทุน (3) การดำเนินนโยบายการเงินของธนาคารกลางประเทศสำคัญในระยะต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของแรงกดดันด้านเงินเฟ้อเนื่องจากการปรับตัวดีขึ้นของเศรษฐกิจโลกและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ (4) ความเสี่ยงจากปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศที่มีโครงสร้างและปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่อ่อนแอและยังคงเผชิญปัญหาการแพร่ระบาดที่รุนแรง อาทิ สเปน อิตาลี บราซิล อาร์เจนตินา่ เปรู ตุรกี และแอฟริกาใต้ และ (5) ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์และเสถียรภาพทางการเมือง อาทิ ความขัดแย้งระหว่างจีนกับไต้หวัน สถานการณ์ทางการเมืองในฮ่องกงและเมียนมาร์ รวมถึงความขัดแย้งในตะวันออกกลาง

ประเด็นการบริหารนโยบายเศรษฐกิจมหภาค

เศรษฐกิจไทยในปี 2564 มีแนวโน้มที่จะปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่องจากช่วงครึ่งหลังของปี 2563 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลกซึ่งจะช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวและขยายตัวของการส่งออกและการผลิตภาคอุตสาหกรรม แรงขับเคลื่อนจากการใช้จ่าย การลงทุน และการดำเนินมาตรการเพื่อแก้ปัญหาและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของภาครัฐ และแนวโน้มการกลับมาขยายตัวอย่างช้า ๆ ของอุปสงค์ภาคเอกชนภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวของเศรษฐกิจในระยะต่อไปยังมีปัจจัยเสี่ยงและข้อจากัดจากความไม่แน่นอนของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 แนวโน้มความล่าช้าในการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว เงื่อนไขด้านฐานะการเงินของภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ รวมทั้งความเสี่ยงจากสถานการณ์ภัยแล้ง และความผันผวนของเศรษฐกิจและระบบการเงินโลก ภายใต้เงื่อนไขดังกล่าว การบริหารนโยบายเศรษฐกิจมหภาคในปี 2564 จึงควรให้ความสำคัญกับ

1) การควบคุมการแพร่ระบาดและการป้องกันการกลับมาระบาดรุนแรงภายในประเทศเพื่อให้จำนวนผู้ติดเชื้อลดลงและอยู่ในวงจำกัด โดยมุ่งเน้น (1) การดำเนินการตามมาตรการควบคุมและป้องกันการระบาดของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง และ (2) การจัดหาและบริหารจัดการวัคซีนให้ครอบคลุมทั่วถึงและเพียงพอต่อการสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ในเวลาที่รวดเร็ว และจัดลำดับความสำคัญโดยคำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการฟื้นฟูกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวสำคัญและการรักษาความต่อเนื่องของการผลิตในพื้นที่อุตสาหกรรมสำคัญของประเทศควบคู่ไปกับการจัดลำดับความสำคัญตามหลักการทางสาธารณสุข

2) การรักษาบรรยากาศทางการเมืองภายในประเทศ เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบซ้ำเติมปัญหาเศรษฐกิจและเป็นอุปสรรคต่อบรรยากาศ ความเชื่อมั่น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการฟื้นตัวและการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ยังมีความเปราะบางท่ามกลางความไม่แน่นอนของสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19

3) การดูแลภาคเศรษฐกิจที่มีข้อจำกัดในการฟื้นตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคการท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวเนื่องซึ่งการฟื้นตัวยังมีข้อจำกัดจากมาตรการควบคุมการเดินทางระหว่างประเทศ รวมทั้งการพิจารณามาตรการช่วยเหลือภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ยังประสบปัญหาสภาพคล่องและภาระหนี้สินเพิ่มเติม โดยควรให้ความสำคัญกับ (1) การเร่งรัดติดตามมาตรการต่าง ๆ ทั้งด้านการเงิน การคลังที่ได้ดำเนินการไปแล้วให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่ไปกับการพิจารณามาตรการเพิ่มเติมและปรับเปลี่ยนมาตรการเดิมให้ตอบสนองภาคเศรษฐกิจและพื้นที่เศรษฐกิจที่มีข้อจำกัดในการฟื้นตัว และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันให้มากขึ้น (2) การพิจารณามาตรการทางการเงินเพิ่มเติมแก่ผู้ประกอบการภาคการท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวเนื่องโดยเฉพาะธุรกิจโรงแรม เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจาก

โรคโควิด-19 ให้ประคับประคองกิจการและสามารถกลับมาดำเนินธุรกิจหลังผ่านพ้นช่วงวิกฤต (3) การพิจารณามาตรการเพื่อช่วยเหลือแรงงาน โดยเฉพาะกลุ่มแรงงานและภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และควรให้ความสำคัญกับแรงงานในภาคเศรษฐกิจหรือพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อาทิ มาตรการส่งเสริมการรักษาระดับการจ้างงาน มาตรการสร้างงานใหม่เพื่อรองรับผู้ว่างงาน และมาตรการพัฒนาทักษะแรงงานผ่าน การยกระดับ (Upskill) และปรับศักยภาพ (Reskill) เพื่อช่วยแรงงานในสาขาที่ได้รับผลกระทบ ซึ่งอาจต้องเปลี่ยนสายงานสายอาชีพใหม่ และ (4) การรณรงค์ให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศมากขึ้นในช่วงที่ยังไม่สามารถเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ควบคู่ไปกับการรณรงค์ให้มีการใช้สินค้าที่ผลิตภายในประเทศไทยมากขึ้น

4) การรักษาแรงขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจจากการใช้จ่ายและการลงทุนภาครัฐ โดยการเร่งรัดการเบิกจ่าย ดังนี้ (1) การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2564 ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 93.5 แบ่งเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำร้อยละ 98.0 และงบลงทุนร้อยละ 75.0 ของวงเงินงบประมาณทั้งหมด (2) การเบิกจ่ายงบเหลื่อมปีให้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85.0 ของกรอบงบประมาณทั้งหมด (3) การเบิกจ่ายงบลงทุนรัฐวิสาหกิจให้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70.0 ของงบประมาณทั้งหมด และ (4) โครงการตามพระราชกำหนดเงินกู้ฯ 1 ล้านล้านบาท ให้มีการเบิกจ่ายสะสมภายในปีงบประมาณ 2564 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80.0 ของวงเงินกู้

5) การขับเคลื่อนการส่งออกสินค้า เพื่อสร้างรายได้จากต่างประเทศและสนับสนุนการฟื้นตัวของภาคการผลิตและการลงทุนภาคเอกชน โดยให้ความสำคัญกับ (1) การขับเคลื่อนการส่งออกสินค้าที่ได้รับประโยชน์จากการระบาดของโรคโควิด-19 (2) การสร้างความเชื่อมั่น ในความปลอดภัยของสินค้าไทยควบคู่ไปกับการดำเนินมาตรการป้องกันการระบาดของโรคในพื้นที่การผลิตอย่างเข้มงวด (3) การใช้ประโยชน์จากกรอบความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) ควบคู่ไปกับการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้าภายใต้กรอบความร่วมมือที่สำคัญ ๆ ในลักษณะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์หรือพหุภาคี เพื่อขยายฐานตลาดส่งออกให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมแนวทางการเจรจาที่ชัดเจนเพื่อประกอบการตัดสินใจเข้าร่วมความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP) นอกจากนี้ ยังควรเร่งรัดการเจรจาความตกลงการค้าเสรีที่กำลังอยู่ในขั้นตอนของการเจรจา และเตรียมศึกษาเพื่อเจรจาความตกลงการค้าเสรีกับประเทศคู่ค้าสำคัญใหม่ ๆ เช่น สหภาพยุโรป (EU) สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (EFTA) และสหราชอาณาจักรภายหลัง Brexit (4) การให้ความสำคัญกับข้อตกลงระหว่างประเทศที่สำคัญ ๆ ที่อาจถูกหยิบยกเป็นเครื่องมือสำหรับการดำเนินมาตรการกีดกันทางการค้า (5) การเร่งรัดพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร อาหาร และสินค้าอุตสาหกรรม ให้มีคุณภาพและมาตรฐานตรงตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า (6) การลดต้นทุนการผลิตสินค้าที่สำคัญ ๆ เพื่อลดแรงกดดันจาก การเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อนบ้านและแรงกดดันจากค่าเงินบาทที่ยังมีแนวโน้มแข็งค่า และ (7) การปกป้องความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังอยู่ภายใต้แรงกดดันของการแข็งค่าอย่างต่อเนื่อง

6) การส่งเสริมการลงทุนภาคเอกชน โดย (1) การเร่งรัดให้ผู้ประกอบการที่ได้รับอนุมัติและออกบัตรส่งเสริมการลงทุนในช่วงปี 2561 - 2563 ให้เกิดการลงทุนจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของการส่งเสริมการลงทุนตามนโยบายการส่งเสริมการลงทุนของประเทศ (2) การแก้ไขปัญหาที่นักลงทุนและผู้ประกอบการต่างชาติเห็นว่าเป็นอุปสรรคต่อการลงทุนและการประกอบธุรกิจในประเทศไทย (3) การดำเนินมาตรการส่งเสริมการลงทุนเชิงรุกและอำนวยความสะดวกเพื่อดึงดูดนักลงทุนเฉพาะกลุ่มโดยเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายเพื่อให้เข้ามาลงทุนในไทยมากขึ้น โดยใช้จุดเด่นด้านสิทธิประโยชน์การลงทุน ความพร้อม และความเชื่อมโยงของโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง และศักยภาพของพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษเพื่อรองรับการลงทุน (4) การส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ) 10 จังหวัด และพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อกระตุ้นให้เกิดการ

ลงทุนในภูมิภาคมากขึ้น และ (5) การขับเคลื่อนมาตรการสร้างศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาวอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการลงทุนพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งให้เป็นไปตามแผนงาน และการปรับโครงสร้างภาคการผลิตและภาคบริการที่สำคัญ ๆ

7) การเตรียมความพร้อมสำหรับการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ เพื่อให้ภาคการท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวเนื่องสามารถฟื้นตัวได้ทันทีที่มีการกระจายวัคซีนทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เป็นแหล่งต้นทางของนักท่องเที่ยวเป็นวงกว้างและเพียงพอต่อการสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยด้านการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

8) การเตรียมมาตรการรองรับความเสี่ยงจากสถานการณ์ภัยแล้งและการดูแลรายได้เกษตรกร โดยให้ความสำคัญกับ (1) การติดตามสถานการณ์น้ำทั้งในและนอกเขตชลประทานอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งการดูแล ป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากปัญหาจากภัยแล้ง (2) การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตร (3) การสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในภาคเกษตรไปสู่พืชที่ใช้น้ำน้อย (4) การดูแลปัญหาราคาสินค้าบางรายการที่ยังมีข้อจำกัดในการฟื้นตัว และให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการส่งออกสินค้าเกษตรที่สำคัญ ๆ (5) การส่งเสริมช่องทางการตลาดและการค้าออนไลน์เพื่อสนับสนุนการขายสินค้าจากเกษตรกรสู่ผู้บริโภคโดยตรง และเพื่อเพิ่มส่วนแบ่งรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตให้กับเกษตรกรมากขึ้น (6) การส่งเสริมและขยายผลการรวมกลุ่มและการรวมพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรรายย่อย เพื่อให้มีการประหยัดต่อขนาด ลดการทำงานต่ำระดับ รวมทั้งการจัดการให้สามารถใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร โดยภาครัฐสนับสนุน แรงจูงใจในลักษณะที่เหมาะสม และ (7) การดำเนินมาตรการสินเชื่อเพื่อชะลอการเข้าสู่ตลาดของผลผลิต

9) การติดตามและการเตรียมการรองรับความเสี่ยงจากความผันผวนของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลกที่ยังมีแนวโน้มอยู่ในเกณฑ์สูงและอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยเพิ่มเติมควบคู่ไปกับการให้ความสำคัญกับการดูแลเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

3. เศรษฐกิจโลกในไตรมาสที่สี่ปี 2563

เศรษฐกิจโลกในไตรมาสที่สี่ของปี 2563 ฟื้นตัวได้อย่างต่อเนื่องจากไตรมาสก่อนหน้า ตามการปรับตัวดีขึ้นของเศรษฐกิจประเทศอุตสาหกรรมหลัก ได้แก่ สหรัฐฯ ญี่ปุ่น จีน และกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ รวมทั้งเศรษฐกิจกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาและตลาดเกิดใหม่ ภายหลังจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจเริ่มกลับมาเป็นปกติมากขึ้นตามการผ่อนคลายมาตรการควบคุมและผลจากการดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจที่ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การผลิตและการใช้จ่ายภายในประเทศฟื้นตัวดีขึ้นอย่างชัดเจน ดังจะเห็นได้จากดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อรวม (Composite PMI) ในหลายประเทศที่กลับมาอยู่ในระดับสูงกว่าระดับ 50 อย่างต่อเนื่อง และอยู่ในระดับสูงกว่าช่วงก่อนการแพร่ระบาดของโควิด-19 ขณะเดียวกัน การใช้จ่ายภายในประเทศได้รับแรงสนับสนุนจากผลของมาตรการผ่อนคลายทางการเงินและการคลังที่มีอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการปรับตัวของผู้บริโภคต่อมาตรการควบคุมการระบาด และผลจากการเพิ่มขึ้นของความต้องการใช้จ่ายที่ถูกเลื่อนมาจากช่วงก่อนหน้า นอกจากนี้มูลค่าการส่งออกมีทิศทางปรับตัวดีขึ้นสอดคล้องกับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกในภาพรวม โดยหลายประเทศอาทิ ญี่ปุ่น อินเดีย และสิงคโปร์ เริ่มกลับมาขยายตัวในช่วงไตรมาสสุดท้าย อย่างไรก็ดี เศรษฐกิจกลุ่มประเทศยูโรโซนปรับตัวลดลงมากขึ้นเนื่องจากได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ติดเชื้อโควิด-19 ระลอกใหม่ รวมถึงการกลายพันธุ์ของไวรัสส่งผลให้หลายประเทศมีการบังคับใช้มาตรการควบคุมการระบาดอย่างเข้มงวดอีกครั้งในช่วงปลายปี 2563 อาทิ สหราชอาณาจักร เยอรมนี และออสเตรีย ทั้งนี้ ในช่วงไตรมาสที่สี่ รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ยังคงดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยลดผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการ

ระบาดของโควิด-19 ดังจะเห็นได้จากธนาคารกลางของประเทศเศรษฐกิจหลักที่ยังคงดำเนินมาตรการทางการเงินแบบผ่อนคลายต่อเนื่อง อาทิ การกำหนดอัตราดอกเบี้ยนโยบายในระดับต่ำเป็นประวัติการณ์ การเข้าซื้อสินทรัพย์เพื่อเสริมสภาพคล่องให้แก่ระบบเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง การให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่ธนาคารพาณิชย์ และการเข้าค้ำประกันสินเชื่อ นอกจากนี้ ธนาคารกลางของหลายประเทศในภูมิภาคเอเชียได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเพิ่มเติม ได้แก่ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ขณะเดียวกัน ประเทศเศรษฐกิจหลัก อาทิ สหรัฐฯ ยูโรโซน และญี่ปุ่น ได้ดำเนินมาตรการทางการคลังเพิ่มเติมเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากโควิด-19 อาทิ การดำเนินกรอบงบประมาณรายจ่ายระยะยาวของสหภาพยุโรป และงบประมาณฟื้นฟูเศรษฐกิจเพิ่มเติมครั้งที่ 3 ของญี่ปุ่น

สรุปเศรษฐกิจสำคัญ ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เศรษฐกิจ	**ไตรมาสที่ 4/2563**
สหรัฐอเมริกา	ลดลงร้อยละ 2.5 ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับการลดลงร้อยละ 2.8 ในไตรมาสก่อน และเมื่อปรับผลของฤดูกาลแล้ว เศรษฐกิจสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 1.0 ต่อเนื่องจากการขยายตัวร้อยละ 7.5 ในไตรมาสก่อนหน้า (%QoQ sa) การฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ เป็นผลจากการปรับตัวดีขึ้นของการผลิตภาคอุตสาหกรรมและการใช้จ่ายภายในประเทศ โดยดัชนีผู้จัดการฝ่ายซื้อ (PMI) ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการในไตรมาสที่สี่อยู่ที่ระดับ 55.7 และระดับ 56.7 ตามลำดับ เพิ่มขึ้นจากระดับ 52.4 และระดับ 53.2 ซึ่งสูงกว่าระดับ 50 ติดต่อกันเป็นไตรมาสที่สอง และสูงกว่าระดับ 52.1 และ 51.7 ในไตรมาสที่สี่ของปีก่อน ขณะเดียวกันการลงทุนภาคเอกชนกลับมาขยายตัวร้อยละ 3.2 เป็นการขยายตัวครั้งแรกในรอบ 5 ไตรมาส ตามการขยายตัวของการลงทุนในที่อยู่อาศัยเป็นสำคัญ เช่นเดียวกับการบริโภคภาคเอกชนที่ฟื้นตัวดีขึ้นสอดคล้องกับตลาดแรงงานที่ปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่อง โดยอัตราว่างงานอยู่ที่ร้อยละ 6.8 ลดลงต่อเนื่องจากร้อยละ 13.1 และร้อยละ 8.8 ในไตรมาสที่สองและสาม แต่ยังคงอยู่ในระดับสูงกว่าร้อยละ 3.6 ในช่วงเดียวกันของปีก่อน ทั้งนี้ในไตรมาสที่สี่ รัฐบาลสหรัฐฯ ได้ดำเนินมาตรการเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อช่วยเหลือเยียวยาประชาชนและภาคธุรกิจที่ได้รับผลกระทบ วงเงินรวม 9 แสนล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งครอบคลุมมาตรการให้เงินช่วยเหลือประชาชนทั่วไป ผู้ว่างงาน ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ก เงินสนับสนุนการตรวจหาเชื้อและวัคซีน การช่วยเหลือด้านอาหารและค่าครองชีพ นอกจากนี้ ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงินของธนาคารกลางสหรัฐฯ (FOMC) เมื่อวันที่ 15 - 16 ธันวาคม 2563 ได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 0.00–0.25 และส่งสัญญาณที่จะยังคงมาตรการเข้าซื้อสินทรัพย์เพื่อกระตุ้นสภาพคล่องในระบบเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ทั้งการซื้อสินทรัพย์ (Large-Scale Asset Purchase: LSAP) โดยเข้าซื้อพันธบัตรรัฐบาลอย่างน้อย 8 หมื่นล้านดอลลาร์ สรอ. ต่อเดือน และตราสารหนี้ที่มีสินเชื่อที่อยู่อาศัยเป็นหลักประกัน (Mortgage-backed securities) อย่างน้อย 4 หมื่นล้านดอลลาร์ สรอ. ต่อเดือน โดยรวมทั้งปี 2563 เศรษฐกิจสหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 3.5 จากการขยายตัวร้อยละ 2.2 ในปี 2562 และเป็นการลดลงครั้งแรกในรอบ 11 ปี นับจากที่ลดลงร้อยละ 2.5 ในช่วงวิกฤตการเงินในปี 2551 – 2552

เศรษฐกิจ	ไตรมาสที่ 4/2563
กลุ่มประเทศยูโรโซน	ลดลงร้อยละ 5.1 ต่อเนื่องจากการลดลงร้อยละ 4.3 ในไตรมาสก่อนหน้า และเมื่อปรับผลของฤดูกาลแล้ว เศรษฐกิจยูโรโซนลดลงร้อยละ 0.7 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 12.4 ในไตรมาสก่อนหน้า (%QoQ swda.) ตามการลดลงของเศรษฐกิจประเทศสำคัญ ๆ อาทิ เบลเยียม ฝรั่งเศส อิตาลี และออสเตรีย ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดระลอกใหม่ของโควิด-19 ทำให้ต้องมีการบังคับใช้มาตรการควบคุมการระบาดที่เข้มงวดอีกครั้ง โดยดัชนีการค้าปลีกของยูโรโซนในช่วง 2 เดือนแรกของไตรมาสที่สี่ลดลงร้อยละ 4.8 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 2.4 ในไตรมาสก่อนหน้า สอดคล้องกับดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่ปรับตัวลดลงมากขึ้น และการว่างงานที่อยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ ยังเป็นผลจากภาคบริการที่ชะลอลง สะท้อนจากดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคบริการที่ลดลงมาอยู่ที่ระดับ 45.0 จากระดับ 51.1 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยในเดือนพฤศจิกายนดัชนีลดลงมาอยู่ที่ 41.7 ต่ำสุดในรอบ 6 เดือน อย่างไรก็ดี การผลิตภาคอุตสาหกรรมปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่อง สะท้อนจากดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคอุตสาหกรรมอยู่ที่ระดับ 54.6 สูงสุดในรอบ 10 ไตรมาส เทียบกับระดับ 52.4 ในไตรมาสก่อนหน้า ส่วนอัตราเงินเฟ้อติดลบร้อยละ 0.3 เป็นการติดลบติดต่อกันเป็นไตรมาสที่สอง และต่ำสุดในรอบ 23 ไตรมาส สำหรับการดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจที่สำคัญ เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2563 รัฐสภายุโรป (European Parliament) ได้อนุมัติกรอบงบประมาณรายจ่ายระยะยาวของสหภาพยุโรปในช่วงปี 2564 – 2570 วงเงิน 1.0743 ล้านล้านยูโร ขณะเดียวกันในการประชุมธนาคารกลางยุโรป (ECB) เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2563 มีมติยังคงดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายต่อไป โดยการคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 0.0 รวมทั้งการปรับเพิ่มวงเงินภายใต้การดำเนินมาตรการเข้าซื้อสินทรัพย์ภายใต้ Pandemic Emergency Purchase Programme (PEPP) จาก 1.35 ล้านล้านยูโรเป็น 1.85 ล้านล้านยูโร และขยายการเข้าซื้อพันธบัตรตามโปรแกรมดังกล่าวออกไปอย่างน้อยจนถึงเดือนมีนาคม 25655 นอกจากนี้ ยังขยายระยะเวลามาตรการ Pandemic Emergency Longer-Term Refinancing Operations (PELTROs) ออกไปจนถึงปี 2565 โดยรวมทั้งปี 2563 เศรษฐกิจยูโรโซนลดลงร้อยละ 6.8 จากการขยายตัว ร้อยละ 1.3 ในปี 2562 และเป็นการลดลงครั้งแรกในรอบ 7 ปี นับจากที่ลดลงร้อยละ 0.2 ในปี 2556 เนื่องจากผลกระทบของวิกฤติหนี้สาธารณะยุโรป
ญี่ปุ่น	มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า สะท้อนจากดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคอุตสาหกรรม ซึ่งอยู่ที่ระดับ 49.2 เพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากระดับ 46.7 ในไตรมาสก่อนหน้า แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำกว่า 50.0 ติดต่อกันเป็นไตรมาสที่ 8 สอดคล้องกับมูลค่าการส่งออกสินค้าที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 เป็นการขยายตัวครั้งแรกในรอบ 8 ไตรมาส นอกจากนี้ ดัชนีการค้าปลีกเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.0 ปรับเพิ่มขึ้นเป็นครั้งแรกในรอบ 5 ไตรมาส สอดคล้องกับดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่เพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม อัตราการว่างงานอยู่ที่ร้อยละ 3.0 ซึ่งเป็นระดับที่สูงสุดในรอบ 16 ไตรมาส ทั้งนี้ ในวันที่ 8 ธันวาคม 2563 รัฐบาลญี่ปุ่นได้อนุมัติงบประมาณฟื้นฟูเศรษฐกิจเพิ่มเติมเป็นครั้งที่ 3 ภายในปีที่ผ่านมา มูลค่า 73.6 ล้านล้านเยน (ร้อยละ 13.1 ของ GDP ปี 2562) ส่งผลให้รัฐบาลญี่ปุ่นอนุมัติงบประมาณเพื่อช่วยลดผลกระทบของการแพร่ระบาดไปแล้ว รวมทั้งสิ้น 277.8 ล้านล้านเยน สำหรับนโยบายการเงิน เมื่อวันที่ 17 - 18 ธันวาคม 2563 ธนาคารกลางญี่ปุ่น (BOJ) ได้มีมติให้คง

เศรษฐกิจ	ไตรมาสที่ 4/2563
ญี่ปุ่น (ต่อ)	อัตราดอกเบี้ยนโยบายระยะสั้นไว้ที่ร้อยละ (-0.1) และการดำเนินนโยบายเพื่อรักษาระดับอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลญี่ปุ่น (JGBs) ช่วงอายุ 10 ปี ให้อยู่ที่ระดับร้อยละ 0.0 (Yield Curve Control) โดยรวมทั้งปี 2563 เศรษฐกิจญี่ปุ่นลดลงร้อยละ 4.0 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 0.7 ในปี 2562 และเป็นการลดลงครั้งแรกในรอบ 10 ปี
จีน	ขยายตัวร้อยละ 6.5 เร่งขึ้นต่อเนื่องจากร้อยละ 4.9 ในไตรมาสก่อนหน้า เป็นอัตราการขยายตัวสูงสุดในรอบ 9 ไตรมาส ตามการปรับตัวดีขึ้นของทุกสาขาการผลิต โดยภาคอุตสาหกรรมขยายตัวร้อยละ 6.8 เร่งขึ้นต่อเนื่องจากร้อยละ 6.0 ในไตรมาสก่อนหน้า สอดคล้องกับดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคอุตสาหกรรม (Caixin Manufacturing PMI) ที่เพิ่มขึ้นมาอยู่ระดับ 53.8 เป็นระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ เช่นเดียวกับมูลค่าการส่งออกสินค้าขยายตัวสูงที่ร้อยละ 17.0 เร่งขึ้นจากร้อยละ 8.9 ในไตรมาสก่อนหน้า และเป็นระดับสูงสุด ในรอบ 31 ไตรมาส นอกจากนี้ การค้าปลีกภายในประเทศขยายตัวร้อยละ 6.6 เป็นการกลับมาขยายตัวครั้งแรกในรอบ 4 ไตรมาส สาหรับการดำเนินมาตรการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจที่สำคัญ เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2563 รัฐบาลจีนมีมติให้ขยายการช่วยเหลือธุรกิจขนาดเล็กที่ยังไม่สามารถฟื้นตัวได้ โดยการขยายเวลาชำระหนี้ต่อไปจนถึงไตรมาสแรกของปี 2564 พร้อมทั้งยังคงมาตรการทางการคลังอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจต่อไป เนื่องจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจยังมีความไม่แน่นอนสูง นอกจากนี้ ธนาคารกลางจีน (PBOC) ยังคงดำเนินนโยบายทางการเงินแบบผ่อนคลายเพื่อช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง โดยการคงอัตราดอกเบี้ยในระดับต่ำและยังคงสัดส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์ และเพิ่มสภาพคล่อง ด้วยการคงอัตราดอกเบี้ยข้อตกลงซื้อคืนพันธบัตร (Reverse repo) อายุ 7 วัน ไว้ที่ร้อยละ 2.2 ซึ่งเป็นระดับต่ำที่สุดในประวัติการณ์ โดยรวมทั้งปี 2563 เศรษฐกิจจีนขยายตัวที่ร้อยละ 2.3 ชะลอลงจากการขยายตัวร้อยละ 6.0 ในปี 2562 และเป็นการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ต่ำสุดในรอบ 44 ปี อย่างไรก็ดี ถือเป็นเศรษฐกิจขนาดใหญ่เพียงประเทศเดียวที่ยังคงขยายตัว
กลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (NIEs)	ส่วนใหญ่ปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่องจากไตรมาสก่อนหน้า โดยเป็นการปรับตัวดีขึ้นทั้งการใช้จ่ายภายในประเทศและการส่งออก สอดคล้องกับการฟื้นตัวของอุปสงค์จากต่างประเทศ ยกเว้นเศรษฐกิจเกาหลีใต้ที่ลดลงในอัตราที่สูงขึ้น โดยเศรษฐกิจไต้หวันขยายตัวร้อยละ 4.9 เร่งขึ้นจากร้อยละ 3.9 ในไตรมาสก่อนหน้า สูงสุดในรอบ 25 ไตรมาส ตามการปรับตัวดีขึ้นของการบริโภคภาคเอกชน และการขยายตัวของการอุปโภคภาครัฐบาลและการส่งออก เศรษฐกิจฮ่องกงลดลงติดต่อกันเป็นไตรมาสที่ห้า โดยลดลงร้อยละ 3.0 แต่เป็นการปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 3.6 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการกลับมาขยายตัวของการลงทุนรวมและการเร่งขึ้นของการส่งออกสินค้า อย่างไรก็ดี การบริโภคภาคเอกชนลดลงติดต่อกันเป็นไตรมาสที่หก เนื่องจากการระบาดของโควิด-19 ระลอกที่สามและเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองเป็นสำคัญ ส่วนเศรษฐกิจสิงคโปร์ลดลงติดต่อกันเป็นไตรมาสที่สี่ โดยลดลงร้อยละ 3.8 แต่เป็นการปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 5.6 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการปรับตัวดีขึ้นของภาคการก่อสร้าง ภาคบริการ และการส่งออก ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมยังคงขยายตัวต่อเนื่อง ขณะที่ เศรษฐกิจเกาหลีใต้ลดลงร้อยละ 1.4 เทียบกับการลดลงร้อยละ 1.1 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการลดลงต่อเนื่องของการบริโภคภาคเอกชนเป็นสำคัญ แม้จะยังคงมีแรงขับเคลื่อนจากการฟื้นตัวของการส่งออก และการปรับตัวดีขึ้น

เศรษฐกิจ	ไตรมาสที่ 4/2563
กลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (NIEs) (ต่อ)	ของภาคอุตสาหกรรมการผลิต สำหรับอัตราเงินเฟ้อส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยตามราคาในหมวดอาหารและหมวดที่อยู่อาศัยที่สูงขึ้น ขณะที่ราคาในหมวดการขนส่งและหมวดกิจกรรมนันทนาการส่วนใหญ่ลดลงต่อเนื่อง โดยรวมทั้งปี 2563 เศรษฐกิจไต้หวันขยายตัวร้อยละ 3.0 เท่ากับปีก่อนหน้า ขณะที่เศรษฐกิจสิงคโปร์และเกาหลีใต้ลดลงครั้งแรกในรอบ 19 ปีและ 22 ปี ตามลำดับ โดยลดลงร้อยละ 5.8 และร้อยละ 1.0 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 0.7 และร้อยละ 2.0 ในปี 2562 ส่วนเศรษฐกิจฮ่องกงลดลงติดต่อกันเป็นปีที่สอง โดยลดลงร้อยละ 6.1 ต่อเนื่องจากการลดลงร้อยละ 1.2 ในปี 2562
เศรษฐกิจกลุ่มประเทศอาเซียน	ปรับตัวดีขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า ตามการฟื้นตัวของภาคการผลิตและภาคการส่งออกในหลายประเทศ ซึ่งกลับมาขยายตัวสอดคล้องกับการปรับตัวดีขึ้นของเศรษฐกิจและการค้าโลก โดยเศรษฐกิจเวียดนามขยายตัวร้อยละ 4.5 เร่งตัวขึ้นจากร้อยละ 2.7 ในไตรมาสที่สาม เป็นผลมาจากการขยายตัวสูงขึ้นในทุกภาคการผลิตและภาคการส่งออก สำหรับเศรษฐกิจฟิลิปปินส์และเศรษฐกิจอินโดนีเซียลดลงร้อยละ 8.3 และร้อยละ 2.2 ตามลำดับ ฟื้นตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 11.4 และร้อยละ 3.5 ในไตรมาสก่อนหน้า โดยเป็นผลมาจากการปรับตัวดีขึ้นของภาคการผลิตอุตสาหกรรมสอดคล้องกับการกลับมาขยายตัวของภาคการส่งออก รวมทั้งการบริโภคภาคครัวเรือนและการลงทุนภาคเอกชนที่ลดลงในอัตราที่ชะลอลง ขณะที่เศรษฐกิจมาเลเซียลดลงร้อยละ 3.4 เทียบกับร้อยละ 2.6 ในไตรมาสก่อนหน้าเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่ที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้การอุปโภคบริโภคภายในประเทศลดลง ร้อยละ 3.4 เทียบกับการลดลงร้อยละ 2.1 ในไตรมาสก่อนหน้า ในส่วนของนโยบายการเงิน ธนาคารกลางเวียดนาม ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซียปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงจากไตรมาสก่อนหน้า ส่วนธนาคารกลางมาเลเซียยังคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ในระดับต่ำอย่างต่อเนื่อง โดยทั้งปี 2563 เศรษฐกิจเวียดนามขยายตัวร้อยละ 2.9 ชะลอลงจากร้อยละ 7.0 และต่ำสุดในรอบ 35 ปี ขณะที่เศรษฐกิจฟิลิปปินส์และอินโดนีเซียปรับตัวลดลงครั้งแรกในรอบ 23 ปี โดยปรับตัวลดลงร้อยละ 9.5 และร้อยละ 2.1 ตามลำดับ เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 6.0 และร้อยละ 5.0 ในปี 2562 เช่นเดียวกับเศรษฐกิจมาเลเซียที่ปรับตัวลดลงครั้งแรกในรอบ 12 ปีที่ร้อยละ 5.6 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 4.3 ในปีก่อนหน้า ซึ่งเป็นการลดลงครั้งแรกในรอบ 12 ปี

4. แนวโน้มเศรษฐกิจโลกในปี 2564

เศรษฐกิจโลกในปี 2564 มีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัวภายหลังจากการลดลงอย่างรุนแรงของเศรษฐกิจในปี 2563 โดยมีปัจจัยสนับสนุนหลักมาจากการฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการใช้จ่ายภายในประเทศที่ได้รับแรงส่งจากการฟื้นตัวเร็วกว่าที่คาดของหลายประเทศในไตรมาสสุดท้ายของปี 2563 โดยเฉพาะสหรัฐฯ จีน และกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยสนับสนุนจากความคืบหน้าของการอนุมัติและการกระจายวัคซีนให้กับประชาชนในกลุ่มประเทศเศรษฐกิจหลักนับตั้งแต่ในช่วงกลางเดือนธันวาคม 2563 ประกอบกับผลจากการดำเนินมาตรการผ่อนคลายทางเศรษฐกิจเพิ่มเติมทั้งด้านการเงินและการคลังที่มีอย่างต่อเนื่องในประเทศเศรษฐกิจหลัก อาทิ การประกาศใช้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจของยูโรโซน และญี่ปุ่น รวมทั้งการพิจารณาแผนกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติมของสหรัฐฯ ขณะเดียวกัน การขยายตัวของเศรษฐกิจและการค้าโลกมีแนวโน้มที่จะช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจประเทศกำลังพัฒนาและตลาดเกิดใหม่โดยเฉพาะประเทศที่พึ่งพิงรายได้จากการส่งออกเป็นสำคัญ

ทั้งนี้ การประมาณการอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลกในกรณีฐานตั้งอยู่บนสมมติฐานที่สำคัญ ได้แก่ (1) การพัฒนาวัคซีนที่สามารถตอบสนองทางภูมิคุ้มกันของร่างกายมนุษย์ได้ดีควบคู่ไปกับการกระจายวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ในประเทศเศรษฐกิจสำคัญ ๆ จนสามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ความสามารถในการกระจายวัคซีนจะมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละกลุ่มประเทศ โดยในกรณีฐานคาดว่า กลุ่มประเทศอุตสาหกรรมหลักจะสามารถกระจายวัคซีนได้ครอบคลุมประชากรไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของประชากรทั้งหมดภายในครึ่งแรกของปี 2564 และร้อยละ 75 ภายในสิ้นปี 2564 ส่วนประเทศกำลังพัฒนาและเศรษฐกิจตลาดเกิดใหม่ในเอเชียคาดว่าจะสามารถกระจายวัคซีนได้ครอบคลุมประชากรร้อยละ 50 ภายในสิ้นปี 2564 และร้อยละ 75 ภายในครึ่งแรกของปี 2565 (2) ไม่มีการแพร่ระบาดอย่างรุนแรงเป็นวงกว้างและยืดเยื้อมากขึ้น รวมทั้งไม่มีการกลายพันธุ์ของเชื้อไวรัสจนทำให้ประเทศต่าง ๆ ต้องดำเนินมาตรการควบคุมการระบาดอย่างเข้มงวดอีกครั้ง และ (3) ไม่มีการลุกลามของวิกฤตการณ์จากภาคการผลิตสู่วิกฤตการณ์ทางการเงินและการคลังในประเทศสำคัญ ๆ ภายใต้เงื่อนไขดังกล่าว คาดว่าเศรษฐกิจโลกและปริมาณการค้าโลกในช่วงปี 2564 จะสามารถฟื้นตัวได้อย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าจะฟื้นตัวได้อย่างชัดเจนมากขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปีภายหลังจากประเทศอุตสาหกรรมหลักมีการกระจายวัคซีนให้แก่ประชาชนส่วนใหญ่ได้มากพอสำหรับการสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ (Herd immunity) ได้มากขึ้น ในกรณีฐานคาดว่าเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลกในปี 2564 จะขยายตัวร้อยละ 5.2 และร้อยละ 6.7 ตามลำดับ ฟื้นตัวขึ้นจากการลดลงร้อยละ 3.5 และร้อยละ 11.0 ในปี 2563 ตามลำดับ โดยเป็นการปรับเพิ่มจากการขยายตัวร้อยละ 4.9 และร้อยละ 5.0 ในการประมาณการครั้งที่ผ่านมา โดยมีแนวโน้มเศรษฐกิจประเทศสำคัญ ดังนี้

เศรษฐกิจสหรัฐฯ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 4.8 ฟื้นตัวจากการลดลงร้อยละ 3.5 ในปี 2563 นับเป็นอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูงสุด ในรอบ 16 ปี และเป็นการปรับเพิ่มจากการขยายตัวร้อยละ 3.4 ในการประมาณการครั้งก่อนตามแนวโน้มการฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งการผลิตและการใช้จ่ายภายในประเทศ และความคืบหน้าของการกระจายวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ให้แก่ประชาชนทั่วประเทศ โดยสหรัฐฯ เริ่มมีการกระจายวัคซีนนับตั้งแต่วันที่ 18 ธันวาคม 2563 และปัจจุบันมีขีดความสามารถในการกระจายวัคซีนเพิ่มขึ้นถึงวันละ 1.47 ล้านโดสต่อวัน ทั้งนี้ เครื่องชี้ที่สำคัญ ๆ ในเดือนมกราคม 2564 สะท้อนแนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจอย่างชัดเจน โดยดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องอยู่ที่ระดับ 59.2 และ 58.3 ตามลาดับ ถือเป็นระดับสูงในรอบ 36 เดือน และ 2 เดือน และเป็นระดับที่สูงกว่าก่อนการแพร่ระบาดที่ระดับ 51.9 และ 53.4 ในเดือนมกราคม 2563 ตามลำดับ ขณะที่อัตราการว่างงานในเดือนมกราคม 2564 ปรับลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 6.3 เป็นการลดลงระดับต่ำที่สุดนับตั้งแต่การแพร่ระบาดและลดลงติดต่อกันเป็นเดือนที่ 9 เทียบกับอัตราการว่างงานสูงสุดในเดือนเมษายน 2563 ที่ร้อยละ 14.8 ส่วนอัตราเงินเฟ้อในไตรมาสที่ 4 อยู่ที่ร้อยละ 1.2 นอกจากนี้ เศรษฐกิจสหรัฐฯ ในช่วงที่เหลือของปี 2564 ยังมีแนวโน้มที่จะได้รับแรงสนับสนุนจากการดำเนินมาตรการทางการคลังเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและช่วยเหลือผู้ที่ได้รับ

ผลกระทบจากโควิด-19 วงเงิน 1.9 ล้านล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งครอบคลุมมาตรการให้เงินช่วยเหลือประชาชนทั่วไป ผู้ว่างงาน ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดเล็ก รวมทั้งแผนการลงทุนขนาดใหญ่ตามแนวนโยบายของประธานาธิบดีโจ ไบเดน ควบคู่ไปกับการผ่อนคลายนโยบายการเงินของธนาคารกลางสหรัฐฯ อย่างต่อเนื่องโดยการคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ในระดับต่ำ รวมถึงมาตรการอื่น ๆ ที่ช่วยเหลือด้านสภาพคล่องให้กับตลาดเงินและตลาดทุน

เศรษฐกิจยูโรโซน คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 4.3 ฟื้นตัวขึ้นจากการลดลงร้อยละ 6.8 ในปี 2563 แต่เป็นการปรับลดลงจากการขยายตัวร้อยละ 4.8 ในการประมาณการครั้งก่อน การฟื้นตัวของเศรษฐกิจเป็นผลมาจากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดที่จะทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการผลิตภาคอุตสาหกรรมเริ่มฟื้นตัวดีขึ้น สะท้อนจากดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคอุตสาหกรรมในเดือนมกราคมอยู่ที่ระดับ 54.8 เทียบกับ 47.9 ในเดือนมกราคมปีก่อน อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวของเศรษฐกิจยูโรโซนยังมีแนวโน้มที่เผชิญกับข้อจากัดจากการดำเนินมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดระลอกใหม่ที่ยังคงมีรุนแรงในหลายประเทศ โดยเฉพาะการฟื้นตัวของภาคบริการ โดยดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคบริการในเดือนมกราคม 2564 อยู่ที่ 45.4 ต่ำกว่าระดับ 52.5 ในเดือนเดียวกันของปีก่อน และอยู่ในระดับต่ำกว่า 50 ต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 5 สอดคล้องกับการใช้จ่ายภายในประเทศที่ยังลดลงตามความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่ลดลง ทั้งนี้ เศรษฐกิจยูโรโซนในปี 2564 จะได้รับแรงสนับสนุนจากการดำเนินมาตรการทางการคลังขนาดใหญ่ ประกอบด้วย (1) กรอบงบประมาณรายจ่ายระยะยาวของสหภาพยุโรปในช่วงปี 2564 – 2570 วงเงิน 1.0743 ล้านล้านยูโร ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะมนตรียุโรป (European Council) เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2563 (2) แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ Next Generation EU วงเงิน 0.75 ล้านล้านยูโร (3) โครงการ EU4Health มูลค่า 5.1 ล้านบาท ที่มุ่งเน้นการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และยกระดับขีดความสามารถทางสาธารณสุข และ (4) การช่วยเหลือทางการเงินให้กับประเทศสมาชิก 16 ประเทศ ในรูปแบบของเงินกู้จากสหภาพยุโรปภายใต้มาตรการสนับสนุนชั่วคราว เพื่อบรรเทาความเสี่ยงด้านการว่างงานในกรณีฉุกเฉิน (SURE) มูลค่ารวม 8.74 หมื่นล้านยูโร ทั้งนี้ได้มีการเบิกจ่ายให้กับแต่ละประเทศสมาชิกไปแล้ว ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2564 รวม 1.4 หมื่นล้านยูโร นอกจากนี้ ในด้านนโยบายการเงิน ธนาคารกลางยุโรป (ECB) ได้เพิ่มวงเงินการเข้าซื้อพันธบัตรตาม Pandemic Emergency Purchase Programme จาก 1.35 ล้านล้านยูโรเป็น 1.85 ล้านล้านยูโรจนถึงเดือนมีนาคม 2565 หรือจนกว่า ECB จะพิจารณาว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 คลี่คลายลงแล้ว และล่าสุดในการประชุมเมื่อวันที่ 21 มกราคม 2564 ECB ได้มีมติให้ดำเนินนโยบายการเงินแบบ ผ่อนคลายต่อไป โดยการคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 0.0 ทั้งนี้ คาดว่า ECB มีแนวโน้มที่จะดำเนินมาตรการทางการเงินแบบ ผ่อนคลายต่อไปตลอดทั้งปี 2564 จนกว่าอัตราเงินเฟ้อของยูโรโซนจะปรับสูงขึ้นใกล้เคียงกับระดับอัตราเงินเฟ้อเป้าหมายที่ร้อยละ 2.0

เศรษฐกิจญี่ปุ่น มีแนวโน้มที่จะขยายตัวร้อยละ 2.4 เท่ากับการประมาณการครั้งก่อน และฟื้นตัวขึ้นจากการลดลงร้อยละ 5.7 ในปี 2563 นับเป็นอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูงสุดในรอบ 9 ปี ตามการฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจภายหลังจากการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และผลของการดำเนินมาตรการทางการคลังขนาดใหญ่ นอกจากนี้ การส่งออกสินค้ามีแนวโน้มกลับมาขยายตัวตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าสำคัญ ขณะเดียวกัน การลงทุนภาครัฐจะได้แรงสนับสนุนจากการใช้จ่ายภาครัฐจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2564 เป็นวงเงินรวมทั้งสิ้น 106.6 ล้านล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8 จากปีก่อนหน้า ถือเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่มีวงเงินสูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ รวมทั้งงบประมาณฟื้นฟูเศรษฐกิจเพิ่มเติมเพื่อช่วยลดผลกระทบของการแพร่ระบาดของโควิด-19 ควบคู่ไปกับการดำเนินมาตรการทางการเงินผ่อนคลายอย่างต่อเนื่องของธนาคารกลางญี่ปุ่น (BOJ) เพื่อสนับสนุนสภาพคล่องให้กับเศรษฐกิจ โดยล่าสุดในการประชุมเมื่อวันที่ 20 - 21 มกราคม 2564 BOJ มีมติให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ (-0.1) และคงเป้าหมายอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล (JGBs) อายุ 10 ปี ที่ร้อยละ 0.0 รวมถึงให้เลื่อนกำหนดการสิ้นสุดมาตรการนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายเป็นพิเศษเพื่อสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจไปอีก 1 ปี อย่างไรก็ตาม การฟื้นตัวของเศรษฐกิจญี่ปุ่นในปี 2564 ยังมีข้อจำกัดจากสถานการณ์การแพร่ระบาดภายในประเทศที่กลับมาทวีความรุนแรงขึ้นจนทำให้รัฐบาลญี่ปุ่นจำเป็นต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ

ที่มีการระบาดรุนแรงรวมถึงกรุงโตเกียว มีผลตั้งแต่วันที่ 8 มกราคม ถึงวันที่ 7 มีนาคม 2564 ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว ส่งผลให้ดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการในเดือนมกราคม 2564 ลดลงมาอยู่ที่ระดับ 49.8 และ 46.1 ต่ำที่สุดในรอบ 2 เดือน และ 5 เดือน ตามลำดับ สอดคล้องกับการลดลงของความเชื่อมั่นผู้บริโภค ขณะเดียวกัน การแพร่ระบาดระลอกใหม่อาจส่งผลกระทบต่อการเป็นเจ้าภาพการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่จะจัดขึ้นในวันที่ 23 กรกฎาคม ถึงวันที่ 8 สิงหาคม 2564 ซึ่งหากต้องเลื่อนการจัดออกไปจะทำให้การบริโภคและการลงทุนภายในประเทศ รวมทั้งภาคการท่องเที่ยวไม่สามารถขยายตัวได้ตามที่คาดการณ์ไว้

เศรษฐกิจจีน คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 7.7 เร่งขึ้นจากร้อยละ 2.3 ในปี 2563 และปรับเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 7.5 ในการประมาณครั้งก่อน เนื่องจากความสำเร็จในการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจในประเทศฟื้นตัวกลับมาอยู่ในระดับเดียวกับช่วงก่อนการแพร่ระบาดได้อย่างรวดเร็ว สะท้อนจากดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการในเดือนมกราคม 2564 ซึ่งอยู่ที่ 51.5 และ 52.0 ตามลำดับ สูงกว่าระดับ 51.1 และ 51.8 ในเดือนเดียวกันของปีก่อน โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกและแนวโน้มการผ่อนคลายลงของมาตรการกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ นอกจากนี้ เศรษฐกิจจีนจะได้รับแรงสนับสนุนจากการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจทางการคลังอย่างต่อเนื่อง โดยมีมาตรการสำคัญ เช่น การให้เงินช่วยเหลือในการดำเนินมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดและการผลิตอุปกรณ์ทางการแพทย์ การเร่งเบิกจ่ายเงินประกันตนผู้ตกงานและขยายเวลาให้แรงงานต่างชาติ การลดการจัดเก็บภาษีและงดการจัดเก็บเงินเข้ากองทุนประกันสังคม และการเร่งการลงทุนภาครัฐ ควบคู่ไปกับการดำเนินนโยบายทางการเงินแบบผ่อนคลายของธนาคารกลางจีน โดยล่าสุด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2564 ธนาคารกลางจีน (PBOC) ได้อัดฉีดเงิน 5 แสนล้านหยวน (ประมาณ 7.7 หมื่นล้านดอลลาร์ สรอ.) เข้าสู่ระบบการเงินผ่านโครงการเงินกู้ระยะกลาง (MLF) และอัดฉีดเงินอีก 2 พันล้านหยวน เข้าสู่ตลาดผ่านทางข้อตกลงเข้าซื้อหลักทรัพย์จากธนาคารพาณิชย์ (reverse repos) เพื่อรักษาสภาพคล่องในระบบให้เพียงพอ นอกจากนี้ ยังได้ประกาศคงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้าชั้นดี (LPR) ที่ร้อยละ 3.85 ติดต่อกันเป็นเดือนที่ 10 รวมถึงผลจากการปฏิรูปเชิงโครงสร้างตามแนวทางของแผนพัฒนาแห่งชาติฉบับที่ 14 ซึ่งจะเริ่มมีผลบังคับใช้ในปี 2564 - 2568 โดยมีหลักการสำคัญที่การพัฒนาเศรษฐกิจแบบคู่ขนาน (Dual Cir culation) เพื่อมุ่งเน้นสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจภายในประเทศควบคู่ไปกับเศรษฐกิจต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาความไม่แน่นอนจากการพึ่งพิงเศรษฐกิจต่างประเทศมากจนเกินไป

เศรษฐกิจกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (NIEs) มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น โดยได้แรงสนับสนุนสำคัญจากการฟื้นตัวของการผลิตภาคอุตสาหกรรมและภาคการส่งออก สอดคล้องกับแนวโน้มการปรับตัวดีขึ้นของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลก รวมถึงการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศเนื่องจากการผ่อนปรนมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดและการดำเนินมาตรการทางการคลังและการเงินเพื่อลดผลกระทบของการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง โดยคาดว่าเศรษฐกิจเกาหลีใต้ ฮ่องกง และสิงคโปร์ จะขยายตัวร้อยละ 3.3 ร้อยละ 4.1 และร้อยละ 5.9 ตามลาดับ ฟื้นตัวจากการลดลงร้อยละ 1.0 ร้อยละ 5.9 และร้อยละ 6.0 ในปี 2563 และเป็นการปรับเพิ่มจากสมมติฐาน การประมาณการครั้งก่อนที่ร้อยละ 2.9 ร้อยละ 3.5 และร้อยละ 4.0 ตามลำดับ ทั้งนี้ สถานการณ์ทางการเมืองในฮ่องกงยังเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะส่งผลต่อเศรษฐกิจและความเชื่อมั่นของนักลงทุน ซึ่งหากสถานการณ์กลับมารุนแรงจนส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจและยืดเยื้อมากขึ้นจะส่งผลให้เศรษฐกิจของฮ่องกงในปี 2564 ขยายตัวต่ำกว่ากรณีฐาน ส่วนแนวโน้มเศรษฐกิจไต้หวันในปี 2564 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 4.2 เท่ากับการประมาณการครั้งก่อน โดยเร่งขึ้นจากการขยายตัวร้อยละ 2.9 ในปี 2563 ตามแนวโน้มการส่งออกที่ยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

เศรษฐกิจกลุ่มประเทศอาเซียน มีแนวโน้มจะฟื้นตัวดีขึ้นตามภาคการผลิตอุตสาหกรรมและภาคการส่งออกสินค้าที่เริ่มฟื้นตัวตามเศรษฐกิจและการค้าโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟื้นตัวของเศรษฐกิจประเทศอุตสาหกรรมหลักและจีนที่เป็นตลาดส่งออกสำคัญของกลุ่มประเทศอาเซียน อย่างไรก็ตาม การแพร่ระบาดระลอกใหม่ภายในประเทศและข้อจำกัดของความสามารถในการกระจายวัคซีนให้ทั่วถึงของแต่ละประเทศจะเป็นข้อจำกัดสำคัญในการฟื้นตัวของเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2564 โดยคาดว่าในปี 2564 เศรษฐกิจมาเลเซียและฟิลิปปินส์ จะขยายตัวร้อยละ 6.4 และร้อยละ 6.1 ตามลำดับ ปรับลดลงจากร้อยละ 6.5 และร้อยละ 7.0 ในการประมาณการครั้งก่อน เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดภายในประเทศในช่วงเดือนมกราคม 2564 ที่ยังมีความรุนแรงและมีแนวโน้มที่จะส่งผลต่อการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศในช่วงครึ่งแรกของปี ส่วนเศรษฐกิจอินโดนีเซียและเวียดนามคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 6.0 และร้อยละ 6.2 เท่ากับการประมาณการครั้งก่อน ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 1.7 และการขยายตัวร้อยละ 2.8 ในปีก่อน ตามลำดับ

ประมาณการเศรษฐกิจไทย ปี 2564[1/]

	ข้อมูลจริง			ประมาณการ	
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ณ 16 พ.ย. 58	ณ 15 ก.พ. 59
GDP (ณ ราคาประจำปี: พันล้านบาท)	16,368.7	16,898.1	15,703.0	16,528.5	16,409.7
รายได้ต่อหัว (บาทต่อคนต่อปี)	236,861.1	243,787.1	225,913.8	237,178.6	235,474.0
GDP (ณ ราคาประจำปี: พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	506.4	554.3	501.8	536.6	547.0
รายได้ต่อหัว (ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปี	7,328.2	7,852.7	7,219.2	7,700.6	7,849.1
อัตราการขยายตัวของ GDP (ณ ราคาคงที่, %)	4.2	2.3	-6.1	3.5-4.5	2.5-3.5
การลงทุนรวม (ณ ราคาคงที่, %)	3.8	2.0	-4.8	6.6	5.7
ภาคเอกชน (ณ ราคาคงที่, %)	4.1	2.7	-8.4	4.2	3.8
ภาครัฐ (ณ ราคาคงที่, %)	2.8	0.1	5.7	12.4	10.7
การบริโภคภาคเอกชน (ณ ราคาคงที่, %)	4.6	4.0	-1.0	2.4	2.0
การบริโภคภาครัฐ (ณ ราคาคงที่, %)	2.6	1.7	0.8	4.7	5.1
ปริมาณการส่งออกสินค้าและบริการ (ปริมาณ, %)	3.4	-3.0	-19.4	0.1	-0.2
มูลค่าการส่งออกสินค้า (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	251.1	242.7	226.7	233.9	239.9
อัตราการขยายตัว (มูลค่า,%)[2/]	7.5	-3.3	-6.6	4.2	5.8
อัตราการขยายตัว (ปริมาณ, %)[2/]	3.9	-3.7	-5.9	3.2	3.8
ปริมาณการนำเข้าสินค้าและบริการ (ปริมาณ, %)	8.3	-5.2	-13.3	0.3	-0.5
มูลค่าการนำเข้าสินค้า (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	228.7	216.0	186.9	196.0	199.0
อัตราการขยายตัว (มูลค่า, %)[2/]	13.7	-5.6	-13.5	5.3	6.5
อัตราการขยายตัว (ปริมาณ, %)[2/]	7.7	-5.7	-11.8	3.8	4.0
ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	22.4	26.7	39.8	37.9	40.8
ดุลบัญชีเดินสะพัด (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)	28.4	38.2	16.5	13.9	12.4
ดุลบัญชีเดินสะพัดต่อ GDP (%)	5.6	7.0	3.3	2.6	2.3
เงินเฟ้อ (%)					
ดัชนีราคาผู้บริโภค	1.1	0.7	-0.8	0.7-1.7	1.0-2.0
GDP Deflator	1.4	0.9	-1.0	0.7-1.7	1.0-2.0

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ณ ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2564

หมายเหตุ: [1/] เป็นข้อมูลที่คำนวณบนฐานบัญชีประชาชาติอนุกรมใหม่ ซึ่ง สศช. เผยแพร่ทาง www.nesdc.go.th

[2/]การลงทุนรวม หมายถึง การสะสมทุนถาวรเบื้องต้น

[3/]ตัวเลขการส่งออกและการนำเข้าเป็นไปตามฐานของธนาคารแห่งประเทศไทย

สภาพแวดล้อมภายใน

1. สถานะการเงิน

เมื่อวันที่ 22 ต.ค. 2562 คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเห็นชอบกรอบและงบประมาณของ กฟภ. ประจำปีงบประมาณ 2563 จำนวนเงิน 563,778.70 ล้านบาท ประกอบด้วย งบประมาณทำการ 524,768.83 ล้านบาท และงบประมาณลงทุน 39,003.87 ล้านบาท

มีการเปลี่ยนแปลงงบประมาณประจำปี 2563 โดยได้ปรับปรุงวงเงินงบประมาณเพื่อให้เป็นไปตามงบผูกพันที่เกิดขึ้นจริงและเพิ่มวงเงินดำเนินการเพื่อรองรับงานที่คาดว่าจะทำสัญญาในปี 2563 ทำให้วงเงินงบประมาณเพิ่มขึ้นเป็น 152,229.13 ล้านบาท และเป้าหมายการเบิกจ่ายไม่เปลี่ยนแปลง ส่งผลให้งบประมาณประจำปี 2563 ประกอบด้วย งบประมาณทำการ 497,810.39 ล้านบาท และงบประมาณลงทุน 39,003.87 ล้านบาท

การใช้จ่ายเงินในช่วง 12 เดือนของปี 2563 (ม.ค. - ธ.ค. 2563) กฟภ. เบิกจ่ายเงิน 519,127.77 ล้านบาท เป็นการเบิกจ่ายจากงบทำการ 480,108.90 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 96.44 ของวงเงินงบประมาณทำการ และเบิกจ่ายจากงบลงทุน 39,018.87 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของวงเงินงบประมาณลงทุน

สถานะการเงินของ กฟภ. ปี 2563 (ม.ค. – ธ.ค.)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
ด้านรายได้	
รายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า	475,451.16
รายได้อื่นจากการดำเนินงาน	13,533.29
รายได้อื่น	1,160.47
รายได้รวม	490,144.92
ด้านรายจ่าย	
ค่าซื้อกระแสไฟฟ้า	414,907.01
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	61,328.39
ค่าใช้จ่ายอื่น (รวมผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนฯ)	3,873.50
รายจ่ายรวม	480,108.90
ด้านกำไร	
กำไรจากการดำเนินงาน	12,749.05
กำไรก่อนผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนฯ	10,052.53
กำไรสุทธิ	10,036.02
มูลค่ากำไรทางเศรษฐศาสตร์ (EP)	(4,290.82)

ซึ่งมีผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จำนวน 16.51 ล้านบาท

ที่มา: กองวิเคราะห์การเงินและจัดการเงินทุน

2. สถานการณ์การจำหน่ายไฟฟ้า

การจำหน่ายไฟฟ้า

สถานการณ์	ปี 2562 (ม.ค.- ธ.ค.)	ปี 2563 (ม.ค.- ธ.ค.)	จำนวน + เพิ่ม / - ลด	คิดเป็น ร้อยละ
1. การจำหน่ายไฟฟ้ารวม (ล้านหน่วย)	135,301.43	131,848.37	-3,453.06	-2.55
- ประเภทบ้านอยู่อาศัย	34,902.73	37,166.65	2,263.92	6.49
- ประเภทกิจการขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ เฉพาะอย่าง	97,160.57	91,672.88	-5,487.68	-5.65
- องค์กรไม่แสวงหากำไร สูบน้ำเพื่อการเกษตร ไฟฟ้าชั่วคราว ไฟฟ้าอัตราสำรอง และอัตราที่งดจ่ายไฟได้ และ EV	3,238.1	3,008.84	-229.302	-7.08

ที่มา: กองเศรษฐกิจพลังไฟฟ้า

รายได้ค่าไฟฟ้า

สถานการณ์	ปี 2562 (ม.ค.- ธ.ค.)	ปี 2563 (ม.ค.- ธ.ค.)	จำนวน + เพิ่ม / - ลด	คิดเป็น ร้อยละ
2. รายได้ค่าไฟฟ้ารวม (ล้านบาท)	489,153.06	470,711.48	-18,441.58	-3.77
- ประเภทบ้านอยู่อาศัย	130,172.33	133,127.48	2,955.15	2.27
- ประเภทกิจการขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ เฉพาะอย่าง	345,022.23	324,643.78	-20,378.46	-5.91
- องค์กรไม่แสวงหากำไร สูบน้ำเพื่อการเกษตร ไฟฟ้าชั่วคราว ไฟฟ้าอัตราสำรอง อัตราที่งดจ่ายไฟได้ และ EV	13,958.50	12,940.23	-1,018.27	-7.30

ที่มา: กองเศรษฐกิจพลังไฟฟ้า

รายจ่ายค่าซื้อไฟฟ้า

สถานการณ์	ปี 2562 (ม.ค.- ธ.ค.)	ปี 2563 (ม.ค.- ธ.ค.)	จำนวน + เพิ่ม / - ลด	คิดเป็น ร้อยละ
รับซื้อจาก กฟผ.	134,605.24	131,557.94	-3,047.30	-2.26
รับซื้อจาก พพ.	72.63	47.20	-25.43	-35.01
หน่วยรับซื้อรวม (ล้านหน่วย)	**134,677.87**	**131,605.14**	**-3,072.73**	**-2.28**

ที่มา: กองเศรษฐกิจพลังไฟฟ้า

จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า

สถานการณ์	ปี 2562 (ม.ค.- ธ.ค.)	ปี 2563 (ม.ค.- ธ.ค.)	จำนวน + เพิ่ม / - ลด	คิดเป็น ร้อยละ
3. จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้ารวม (ราย)	19,941,915	20,471,331	529,416	2.65
- ประเภทบ้านอยู่อาศัย	17,815,865	18,308,116	492,251	2.76
- ประเภทกิจการขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และกิจการเฉพาะอย่าง	1,767,036	1,784,852	17,816	1.01
- องค์กรไม่แสวงหากำไร สูบน้ำเพื่อการเกษตร ไฟฟ้าชั่วคราว ไฟฟ้าอัตราสำรอง อัตราที่งดจ่ายไฟฟ้าได้ และ EV	359,014	378,363	19,349	5.39

ที่มา: กองเศรษฐกิจพลังไฟฟ้า

3. บุคลากร

ระดับตำแหน่ง	ปี 2562 (ม.ค.- ธ.ค.)	ปี 2563 (ม.ค.- ธ.ค.)	จำนวน + เพิ่ม / - ลด	คิดเป็น ร้อยละ
ผู้บริหาร	7,980	8,056	76	0.95
นักวิชาการ	4,337	4,177	-160	-3.69
พนักงานวิชาชีพ	16,761	16,135	-626	-3.73
เสมียนพนักงาน	7	4	-3	-42.86
รวมทั้งสิ้น	**29,085**	**28,372**	**-713**	**-2.45**

ที่มา: กองบริหารงานบุคคล